

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

ПРЕДЛОГ
ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

_____ 2013 година

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Реформата на правосудниот систем, како еден сложен процес, опфаќа во себе активности и мерки насочени кон нормативно уредување на правосудниот систем во целина како и преземање на чекори за анализа и следење на примената на тоа нормативно уредување.

Во таа насока, а со цел на создавање на практично, ефикасно, ажурно и соодветно нормативно уредување на правниот систем се пристапи и кон реформа и на прекршочната област.

Имено, до 2006 година согласно тогашниот Закон за прекршоците од 1997 година, прекршочната легислатива беше уредена на начин што прекршочното постапување беше во исклучива надлженост на судовите.

Со намера да се креира еден прекршочен систем кој ќе овозможи практично, лесно и ефикасно постапување како и усогласување со реформата на правниот систем во целина, пристапувањето кон измени на наведениот закон произлезе како немоновност.

Поради тоа во 2006 година се пристапи кон воспоставување на еден нов модел на прекршочната материја па во таа насока се донесе Закон за прекршоците, кој закон беше изготвен согласно компаративните искуства од соседните држави како и согласно стандардите и правилата на нормативното уредување на оваа област во европското право.

Сигурно дека основата за ваквиот пристап се обезбеди со Амандманот XX на Уставот на Република Македонија, во кој е утврдено дека за прекршоци определени со закон, санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања.

Коренитиот пресврт што го воспостави Закон за прекршоците, се движи во насока на уредување на прекршочната област на начин што прекршочната постапка се одвива пред органи на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања и пред надлежни судови. Новините кои ги внесе овој закон беа неопходни заради успешно, ефикасно и ефективно спроведување на прекршочната постапка, било пред прекршочните органи или пред судовите, како и олеснување и поедноставување на истата, а со цел на позитивно делување врз сторителите на прекршоци во смисла на нивно превентивно и ресоцијализирачко вклопување во општеството.

За да се задржи целта на креирање на еден системски пристап кон оваа област од Закон за прекршоците произлезе обврска за органите на државната управа и другите организации и институции за усогласување на материјалните закони со Законот за прекршоците, кој процес во изминатите години успешно беше спроведен.

При примената на Законот за прекршоците во изминатите 7 години, се покажа дека дел на законски решенија се успешно применливи во праксата, меѓутоа се воочија и голем дел од законски одредби кои се недоуредени, не прецизни и недоречени, со што ваквите одредби во праксата ја отежнуваат примената, односно не овозможуваат соодветни одговори при практикувањето на законот. Поради ова, а особено од причина што во меѓувреме беше донесен и новиот Закон за кривична постапка, стана неопходно потребно да се донесе нов Закон за прекршоците.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Законот за прекршоците се заснова врз начелото на законитост, итност, утврдување на материјалната вистина, контрадикторност на постапката, презумција на невиност, економичност на постапката.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложените законски одредби нема да предизвикаат дополнителни фискални импликации.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Нема

V. ПРЕГЛЕД НА ЗАКОНИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ИЗМЕНАТ СО ДОНЕСУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ И ПРОПИСИ ШТО ТРЕБА ДА АСЕ ДОНЕСАТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ

Донесувањето на законот ќе предизвика потреба за измена на материјалните закони заради нивно усогласување со одредбите на овој закон.

Донесувањето на законот ќе предизвика потреба за донесување на подзаконски прописи кои ќе се донесат во рок од 6 месеци од денот на влегување на законот.

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Содржина на законот

Член 1

Со овој закон се определуваат општите услови за пропишување на прекршоците и прекршочните санкции, општите услови за утврдување на прекршочната одговорност, за изрекувањето и извршувањето на прекршочните санкции и се пропишува прекршочната постапка што ја водат судовите, односно прекршочните органи, забрзаните прекршочни постапки и основањето на Државната комисија за жалби по прекршоци.

Примена на одредбите на Кривичниот законик
и Законот за кривичната постапка

Член 2

- (1) За прекршокот и прекршочната одговорност сообразно се применуваат одредбите од општиот дел на Кривичниот законик.
- (2) Ако со одредбите од овој закон поинаку не е определено, судовите во прекршочната постапка ги применуваат следниве одредби од Законот за кривичната постапка: за основните начела; јазикот, месната надлежност; последици од ненадлежност; судир на надлежности; изземање; обвинет; бранител; поднесоци; записници; рокови; имотно-правно барање; донесување и

соопштување на одлуките, достава на писмена, и редовни и вонредни правни лекови.

Дел први

МАТЕРИЈАЛНО-ПРАВНИ ОДРЕДБИ

Глава прва ОПШТИ ОДРЕДБИ

Начело на законитост во определувањето на прекршоците и во пропишувањето на прекршочните санкции

Член 3

Никому не може да му биде изречена прекршочна санкција за прекршок кој, пред да е сторен, не бил со закон определен како прекршок и за кој со закон не била пропишана санкција.

Прекршочни санкции

Член 4

За сторен прекршок под условите од овој закон, се изрекуваат:

- 1) прекршочни санкции за полнолетни сторители,
- 2) прекршочни санкции за малолетни лица,
- 3) прекршочни санкции за правни лица и
- 4) посебни прекршочни мерки.

Глава втора

ПРЕКРШОК И ПРЕКРШОЧНА ОДГОВОРНОСТ

Прекршок

Член 5

Прекршокот е противправно дело кое со закон е определено како прекршок, чии обележја се определени со закон и за кое е пропишана прекршочна санкција.

Одговорност на физичко лице

Член 6

- (1) За одговорност на физичко лице достатна е небрежност, доколку со законот во кој е пропишан прекршокот не е определено дека ќе се казни само кога е сторен со умисла.
- (2) Одговорно лице во правно лице или трговец поединец, ќе се казни за прекршок кога до извршување на прекршокот дошло со негово дејствие, пропуштање на дејствие и негово пропуштање на должен надзор.

Одговорност на правно лице

Член 7

- (1) Правното лице може да одговара за прекршок само ако тоа е посебно определено со законот со кој е пропишан прекршокот.
- (2) Правното лице е одговорно за прекршок ако до извршување на прекршокот дошло со дејствие или со пропуштање на должен надзор од страна на надлежниот орган или на одговорното лице во правното лице или со дејствие или пропуштање на друго лице кое било овластено да постапува од името на правното лице, во рамките на својот надзор, или кога тоа ги пречекорило своите овластувања заради остварување корист за правното лице.
- (3) Прекршочната одговорност на правното лице не ја исклучува одговорноста на сторителот на прекршокот.

(4) За делата определени со закон прекршочно се одговорни сите правни лица, со исклучок на Република Македонија, државните органи и органите во единиците на локалната самоуправа.

(5) Правно лице кое е во стечај е одговорно за прекршок извршен пред започнувањето на стечајната постапка и може да му се изрече само посебна мерка на конфискација на имот, имотна корист и одземање на предмети.

Одговорност на странско правно лице

Член 8

(1) Странско правно лице прекршочно е одговорно ако прекршокот е сторен на територијата на Република Македонија.

Одговорност за прекршок на друг

Член 9

(1) Во случаите определени со закон родителот или старателот е одговорен за прекршок на малолетниот сторител и тој ќе биде санкциониран ако до извршувањето на прекршокот дошло со пропуштање на должниот надзор.

(2) Одговорното лице во правно лице или трговец поединец, во случаите предвидени со закон, одговара за прекршок сторен од вработен во тоа правно лице или кај трговец поединец, ако до извршување на прекршокот дошло со пропуштање на должниот надзор врз работењето. Одговорноста на одговорното лице во правното лице или трговецот поединец не ја исклучува одговорноста на сторителот.

Одговорност на службено лице во државен орган
и во орган на единица на локалната самоуправа

Член 10

Службеното лице во државен орган и во орган на единица на локалната самоуправа е одговорно ако прекршокот го извршило во рамките на своите службени овластувања или ако при вршење на службените овластувања ги пречекорило службените овластувања.

Обид

Член 11

Нема одговорност за обид за прекршок, освен во случаите определени со закон.

Помагач и поттикнувач

Член 12

Нема одговорност за поттикнување и помагање на прекршок, освен во случаите определени со закон.

Глава трета ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ

Видови прекршочни санкции за
полнолетни сторители на прекршоци

Член 13

За прекршоци на прекршочно одговорни полнолетни сторители може да им се изречат следниве санкции:

1) глоба;

- 2) опомена;
- 3) престанок на важење на возачка дозвола;
- 4) забрана на управување со моторно возило;
- 5) забрана на вршење професија, дејност или должност;
- 6) протерување на странец од земјата
- 7) задолжително лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести од зависности); и
- 8) задолжително психијатриско лекување на слобода.

Услови за изрекување на прекршочни санкции

Член 14

- (1) Глобата се пропишува и изрекува како главна санкција.
- (2) Опомената се изрекува наместо глобата кога се работи за полесен прекршок.
- (3) Забраната на вршење професија, дејност или должност се изрекува заедно со глобата или како самостојна санкција во случаите определени со закон.
- (4) Забраната од ставот (3) може да се замени со паричен надоместок во случаите определени со закон.
- (5) Престанок на важење на возачка дозвола или забрана на управување со моторно возило се изрекуваат со глоба, опомена или како самостојни санкции во случаите определени со закон.
- (6) Протерувањето странец од земјата се изрекува заедно со глоба, опомена или како самостојна санкција во случаите определени со закон.
- (7) Задолжителното лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести на зависности) се изрекува заедно со глоба или како самостојна санкција во случаите определени со закон.
- (8) Задолжително психијатриско лекување на слобда се изрекува како самостојна санкција во случаите определени со закон.

Глоба

Член 15

- (1) Глобата за физичко лице се состои во плаќање на определен паричен износ кој не може да биде помал од 15 евра во денарска противвредност ниту поголем од 2.000 евра во денарска противвредност.
- (2) Глобата за одговорно лице во правно лице или службено лице или трговец поединец не може да се пропише во износ помал од 50 евра во денарска противвредност ниту поголем од 3.000 евра во денарска противвредност.
- (3) Со законот со кој се пропишува прекршокот, може да се пропише и повисока глоба од определената во ставовите (1) и (2) на овој член.
- (4) За прекршоци сторени од користољубие или за прекршоци со кои се предизвикува поголема имотна штета може да се пропише глоба до двојниот износ од санкцијата од ставовите (1) и (2) на овој член или во сразмер со висината на причинетата штета или прибавената корист, но најмногу до дваесеткратен износ на глобата од ставовите (1) и (2) на овој член.
- (5) За одделни прекршоци определени со закон може да се пропише глоба во процентуален износ кој изнесува од 1% до 10% од вкупниот приход од претходната финансиска година.
- (6) За прекршок за кој се изрекува глоба со издавање на мандатен платен налог, може да се пропише определен износ кој:
  - за физички лица не може да биде поголем од 500 евра во денарска противвредност; и
  - за одговорно лице во правно лице, службено лице или трговец поединец не може да биде поголем од 1.500 евра во денарска противвредност.

Рок за плаќање на глобата

Член 16

- (1) Во одлуката за прекршокот се определува рокот за плаќање на глобата кој не може да биде пократок од осум дена ниту подолг од 30 дена од денот на правосилноста односно конечноста на одлуката.
- (2) Во оправдани случаи кога сторителот нема доволно имот, не е вработен, боледува од некоја болест и други слични околности што го оправдуваат тоа, може да се дозволи глобата да се исплати во рати. Во тој случај, ќе се определи начинот на плаќањето и рокот на плаќањето кој не може да биде подолг од шест месеци.

Извршување на глобата Член 17

Ако сторителот делумно или целосно не ја плати глобата во утврдениот рок, ќе се спроведе присилно извршување согласно со одредбите од Законот за даночна постапка.

Опомена Член 18

- (1) Опомена може да се изрече за прекршок сторен под такви олеснителни околности кои го прават особено лесен.
- (2) Опомената може да се изрече и ако прекршокот се состои од неисполнување на пропишаната обврска, или со прекршокот е нанесена штета, а сторителот пред донесувањето на одлуката за прекршок, ја исполнил пропишаната обврска, односно ја отстранил или ја надоместил нанесената штета.

Престанок на важење на возачка дозвола Член 19

- (1) Судот ќе изрече санкција престанок на важење на возачка дозвола, доколку е сторен прекршок во безбедноста на сообраќајот со кој е предизвикана опасност за настанување на тешка последица или доколку е поднесен доказ дека сторителот постигнал 100 негативни бодови во јавниот сообраќај во последните 3 години.
- (2) Негативните бодови во јавниот сообраќај се пропишуваат со Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата.
- (3) Ако возачот за период од последните три години постигне или надмине 100 негативни бодови во јавниот сообраќај, судот ќе изрече санкција престанок на важење на возачката дозвола во категоријата на моторното возило со која постигнал 100 негативни бодови.
- (4) Изречената санкција престанок на важење на возачка дозвола, нема да биде извршена, ако поминале повеќе од три години од правосилноста на одлуката за прекршок.
- (5) Во случаите од ставовите (1), (2) на овој член, возачката дозвола престанува да важи со правосилноста на одлуката со која била изречена санкцијата престанок на важење на возачка дозвола.
- (6) Сторителот на кој му е изречен престанок на важење на возачка дозвола од одредена категорија, не може да се стекне со право на управување со моторно возило од категоријата со која го сторил прекршокот за кој му е одземена возачката дозвола пред истекот на шест месеци од денот на престанокот на важењето на возачката дозвола.
- (7) Евиденција на негативни бодови води Министерство за внатрешни работи.

Забрана на управување со моторно возило Член 20

- (1) За прекршок против безбедноста на јавниот сообраќај, со кој е предизвикана опасност за настанување на тешка последица, односно со дејствието настане штетна последица може да се изрече санкција забрана на управување со моторно возило на определени видови или категории во траење од 30 дена до една година.

- (2) За тој што нема возачка дозвола, а стори прекршок од ставот (1) на овој член, забраната на управување со моторно возило опфаќа забрана за стекнување на возачка дозвола во период од 30 дена до една година.
- (3) Забраната на управување со моторно возило се евидентира во досието на возачот најдоцна во рок од 15 дена по правосилноста на одлуката и започнува да тече од денот на евидентирањето во возачката дозвола.
- (4) Ако санкцијата од ставот (1), односно од ставот (3) на овој член му биде изречена на лице кое има странска дозвола за управување со моторно возило, оваа санкција опфаќа забрана на управување со моторно возило на територијата на Република Македонија за што ќе се извести граничната полиција .

Забрана на вршење професија,
дејност или должност
Член 21

- (1) На сторителот на прекршокот може да му се забрани вршење определена професија, дејност или должност или работи сврзани со располагање, користење, управување и ракување со имот или за чување на тој имот, ако ја злоупотребил својата професија, дејност или должноста заради извршување на прекршок и ако врз основа на природата на прекршокот и околностите под кои е сторен може да се очекува дека таквата дејност ќе ја злоупотреби за повторно вршење на прекршок.
- (2) Судот го определува траењето на забраната од ставот (1) на овој член, најдолго до една година, сметајќи од денот на правосилноста на одлуката.
- (3) Прекршочниот орган санкцијата од ставот (1) на овој член може да ја изрече во траење од најмалку три дена до најмногу 30 дена.

Протерување странец од земјата
Член 22

- (1) Судот може на сторителот кој не е државјанин на Република Македонија да му изрече санкција протерување од земјата кога ќе оцени дека природата на прекршокот, побудите на сторителот и околностите под кои е сторен, укажуваат на непожелност за натамошен престој на сторителот во земјата.
- (2) Протерување странец од земјата може да трае од една до десет години, или засекогаш и започнува да се смета од денот на протерувањето на сторителот од територијата на Република Македонија.
- (3) Протерувањето од ставот (1) на овој член не може да се изрече на сторителот што ужива заштита во согласност со ратификуван меѓународен договор.

Задолжително лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести на зависности)

Член 23

- (1) На сторител на прекршок поради зависност од постојана употреба на алкохолни пијалоци, дроги и други психотропни супстанции кога постои опасност поради оваа зависност и натаму да врши прекршоци, судот може да му изрече задолжително лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести на зависности) амбулантно или во специјализирана установа определени со закон.
- (2) Ако сторителот без оправдана причина не се подложи на задолжително амбулантно лекување на слобода или лекувањето самоволно го напушти, судот може да определи санкција за задолжително лекување на алкохоличари и наркомани која присилно се извршува во специјализирана установа.
- (3) Присилното лекување во специјализираната установа може да трае најдолго две години.

Задолжително психијатриско лекување на слобода

Член 24

- (1) На сторител на прекршок кој во време на сторување на прекршокот бил во состојба на непресметливост или битно намалена пресметливост, судот ќе му

изрече задолжително психијатриско лекување на слобода ако утврди дека поради таквата состојба може да стори повторно прекршок, а за отстранување на оваа опасност доволно е негово лекување на слобода.

(2) Лекувањето може да трае најдолго 6 месеци.

Општи правила за одмерување на санкцијата

Член 25

(1) На сторителот на прекршок му се одмерува санкција во границите што со закон се пропишани за сторен прекршок, имајќи ги предвид прекршочната одговорност на сторителот и тежината на прекршокот.

(2) При одмерувањето на санкцијата се земаат предвид сите околности што влијаат

санкцијата да биде полесна или потешка (олеснителни и отежнувачки околности), а особено: степенот на одговорност на сторителот за прекршок, побудите од кои е сторен прекршокот, јачината на загрозувањето или повредата на заштитеното добро, околностите под кои прекршокот бил сторен, поранешниот живот на сторителот, неговите лични прилики и неговото однесување по прекршокот, како и други околности кои се однесуваат на личноста на сторителот, особено дали ја надоместил штетата.

(3) При одмерувањето на глобата се има предвид имотната состојба на сторителот, висината на неговата плата, другите негови примања, неговиот имот и неговите семејни обврски, кај прекршоците од областа на даноците и царините и сразмерноста на висината на неплатените давачки на кои е обврзан со закон.

(4) Санкциите изречени за претходно сторен прекршок не може да се сметаат за отежнувачки околност, ако од денот на правосилноста на одлуката за прекршок до сторување на новиот прекршок поминале повеќе од две години.

(5) При одмерување на глобата на правно лице и трговец поединец се има предвид и стопанската моќ и претходно изречените санкции.

Стек

Член 26

(1) Ако сторителот со едно дејствие или со повеќе дејствија сторил повеќе прекршоци, но не е донесена одлука за прекршок, претходно ќе се утврди санкцијата за секој одделен прекршок, а потоа ќе се изречат како единствена санкција сите така утврдени санкции,

(2) Ако за повеќе прекршоци сторени во стек е утврдена глоба ќе се изрече единствена санкција што е еднаква на збирот на одделно утврдената глоба, која не може да го надмине законскиот максимум на глобата пропишана со закон.

Продолжен прекршок

Член 27

(1) На сторителот кој, искористувајќи ист траен однос, исти прилики или други слични околности, ќе изврши две или повеќе временски поврзани дејствија што претставуваат повеќекратно остварување на ист прекршок, ќе му се изрече единствена санкција во границите на санкцијата пропишана за тој прекршок.

(2) На сторителот кој под условите од ставот (1) на овој член ќе изврши две или повеќе временски поврзани дејствија што претставуваат остварување на истородни прекршоци, ќе му се изрече санкција во границите на санкцијата пропишана за најтешкиот прекршок.

Ослободување од санкција

Член 28

(1) Судот, односно прекршочниот орган може да го ослободи од санкција сторителот на прекршокот само кога тоа законот изречно го пропишува.

(2) Кога судот, односно прекршочниот орган е овластен сторителот на прекршокот да го ослободи од санкција, може да му ја ублажи глобата без

ограничувањата пропишани за ублажување на глобата или само од санкцијата забрана на управување со моторно возило или протерување странец од земјата.

Посебна основа за ослободување од санкција

Член 29

Судот, односно прекршочниот орган може да го ослободи од санкција сторителот на прекршокот сторен од небрежност кога последиците на прекршокот сторителот го погодуваат така тешко што изрекувањето на санкцијата во таков случај не би одговарало на целта на казнувањето.

Ослободување поради отстранување на штетните последици на прекршокот

Член 30

За прекршок извршен под особено олеснувачки околности, за кој е пропишана санкција, судот односно прекршочниот орган, ако за тоа постои согласност и од оштетениот, може да го ослободи сторителот од санкција, ако до завршувањето на прекршочната постапка ја врати одземената корист на оштетениот, ја надомести штетата, или на друг начин ги надомести или поправи штетните последици на прекршокот.

Ублажување на глобата

Член 31

Кога прекршокот е сторен под особено олеснувачки околности, глобата може да се ублажи за една третина од глобата пропишана во фиксен износ, односно за една третина од минимум глобата пропишана во распон.

Глава четврта ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА МАЛОЛЕТНИ ЛИЦА

Исклучување на прекршочни санкции
спрема малолетни лица

Член 32

Спрема малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот не наполнил 14 години (дете) не може да се применат прекршочни санкции.

Изрекување на прекршочни санкции
спрема малолетници

Член 33

- (1) На малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот наполнил 14, а не наполнил 16 години (помлад малолетник) може да му се изречат само воспитни мерки.
- (2) На малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот наполнил 16, а не наполнил 18 години (постар малолетник), може да му се изрече воспитна мерка, а по исклучок глоба.

Глава петта ВОСПИТНИ МЕРКИ

Видови воспитни мерки на малолетни
сторители на прекршоци

Член 34

- (1) На малолетни сторители на прекршоци може да им се изречат следниве воспитни мерки:

- дисциплинска мерка укор или упатување во дисциплински центар за малолетници; и
  - мерка на засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот, во друго семејство или од страна на социјален орган.
- (2) Дисциплинска мерка се изрекува спрема малолетник кога не постои потреба од потрајни мерки на воспитување, а особено ако сторил прекршок од непромисленост или лекомисленост.
- (3) Мерка на засилен надзор се изрекува спрема малолетник кога постои потреба од потрајни мерки на воспитување, превоспитување или лекување со соодветен надзор, а не е потребно негово целосно одвојување од дотогашната средина.
- (4) Кон мерката засилен надзор судот може да определи една или повеќе посебни обврски:
- да му се извини лично на оштетеното лице;
  - да ја поправи или надомести штетата предизвикана со прекршокот;
    - редовно да го посетува училиштето;
    - да не изостанува од работното место;
  - да се оспособи за работа што одговара на неговите способности и физичка сила;
    - да прифати работа;
  - забрана на употреба алкохолни пијалаци, дрога и други психотропни супстанции;
  - да се воздржи од посетување на одредени локали, односно одредени приредби;
    - да посетува соодветна здравствена установа или советувалиште;
    - да не контактира со лица кои штетно влијаат врз неговата личност;
      - да се подложи на психофизичко лекување;
  - да се подложи на ostruchување и преквалификација заради задржување на работното место што го зазема или за создавање на претпоставки за вработување; и
  - да овозможува увид и да прифати совети во врска со распоредувањето и трошењето на платата и другите приходи што ги остварува.

Глоба Член 35

- (1) На постар малолетник, по исклучок може да му се изрече глоба во случај ако во времето на извршување на прекршокот, со оглед на неговата душевна развиеност, можел да го разбере значењето на прекршокот, ако постојат други услови за одговорност за прекршок според одредбите на овој закон и ако има сопствен имот или приходи.
- (2) На постар малолетник судот може да му изрече глоба само поради потешки последици на прекршокот или повисок степен на одговорност за прекршок, ако немало основ да се примени воспитна мерка.
- (3) Ако постариот малолетник не ја плати изречената глоба, таа присилно ќе се изврши согласно со одредбите на Законот за даночната постапка.

Изрекување воспитни мерки на полнолетни сторители на прекршок кои ги извршиле како малолетници

Член 36

- (1) Воспитна мерка, освен мерката засилен надзор, може да се изрече и на полнолетен сторител до 21 година за прекршок што го извршил како малолетник, ако со оглед на природата на прекршокот, неговите лични својства и други околности тоа би било целисходно.
- (2) Ако малолетникот за време на постапката стане полнолетен, прекршочната постапка ќе се запре, ако не би било целисходно да се изрече воспитна мерка или глоба на постар малолетник.

Изрекување на санкција за прекршок во стек

Член 37

Ако малолетникот извршил повеќе прекршоци во стек, судот ќе одлучи единствено за сите прекршоци и ќе изрече единствена санкција.

Глава шеста ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА ПРАВНО ЛИЦЕ

Видови прекршочни санкции на правни лица

Член 38

- (1) За прекршоци на правни лица може да се изречат следниве санкции:
  - глоба,
  - опомена и
  - привремена забрана за вршење одделна дејност.
- (2) Глобата се изрекува во износ кој не може да биде помал од 200 евра во денарска противвредност, ниту поголем од 10.000 евра во денарска противвредност.
- (3) За прекршоци сторени од користољубие или за прекршоци со кои се предизвикува поголема имотна штета, може да се пропише глоба до двојниот износ од максимумот на оваа санкција или во сразмер со висината на причинетата штета или прибавената корист, но најмногу до дваесеткратен износ од ставот (2) на овој член.
- (4) Со законот со кој се пропишува прекршокот може да се пропише и повисока глоба од определената во ставовите (2) и (3) на овој член.
- (5) Со законот со кој се пропишува прекршокот за изрекување глоба со мандатен платен налог може да се пропише износ кој не може да биде поголем од 3.000 евра во денарска противвредност.
- (6) За одделни прекршоци определени со закон може да се пропише глоба во процентуален износ кој изнесува од 1% до 10% од вкупните приходи на правното лице во претходната година.
- (7) Опомената може да се изрече за прекршок сторен под особено олеснителни околности, ако прекршокот се состои од неисполнување на пропишаната обврска или со прекршокот е нанесена штета, а сторителот пред донесувањето на одлуката за прекршок, ја исполнил пропишаната обврска, односно ја отстранил или ја надоместил нанесената штета.
- (8) Во одлуката со која на правното лице се изрекува санкција привремена забрана на вршење одделна дејност, се наведува дејноста чие вршење му се забранува на правното лице.
- (9) Санкцијата привремена забрана на вршење одделна дејност на правно лице, може да се изрече ако постои опасност со вршењето на таква дејност правното лице да изврши повторно прекршок опасен за животот или здравјето на луѓето или прекршок со кој може да се нанесе имотна штета на друго правно лице или на граѓани, или ако на правното лице во последните две години му е изречена прекршочна санкција поради ист или сличен прекршок.
- (10) Со законот со кој се пропишува прекршокот, може да се пропише задолжително изрекување на санкција забрана на вршење одделна дејност на правно лице.
- (11) Судот го определува траењето на санкцијата од ставот (6) на овој член кое не може да биде пократко од три месеца ниту подолго од три години, сметајќи од денот на правосилноста на одлуката.
- (12) Прекршочниот орган санкцијата од ставот (6) на овој член може да ја изрече во траење од најмалку три дена до најмногу 30 дена.
- (13) Санкцијата привремена забрана за вршење на дејност не може да се изрече на правно лице основано со закон.

Одмерување на санкцијата

Член 39

- (1) При одмерување на санкцијата ќе се земе предвид билансот на состојбите и билансот на успехот на правното лице, висината на причинетата

штета или прибавената корист, видот на дејноста и природата и тежината на извршениот прекршок.

(2) Ако судот, односно прекршочниот орган утврди глоба за два или повеќе прекршоци во стек, единствената глоба претставува збир на поединечно утврдените глоби, која не може да го надмине законскиот максимум на глобата пропишана за правното лице.

Извршување на глобата

Член 40

(1) Ако осуденото правно лице не ја плати глобата во определениот рок, кој не може да биде пократок од осум дена ниту подолг од 30 дена, ќе се спроведе присилно извршување, согласно одредбите од Законот за даночната постапка.

(2) Глобата на странски правни лица се извршува од имотот конфискуван во Република Македонија или, со примена на меѓународен договор, од имотот во странство.

Глава седма

ПОСЕБНИ ПРЕКРШОЧНИ ПОСТАПКИ

Конфискација на имот и имотна корист одземање на предмети

Член 41

(1) За конфискуван имот и имотна корист прибавена со прекршок на физичко лице соодветно се применуваат одредбите за конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети од членовите 97 до 100-а на

Кривичниот законик.

(2) За конфискуван имот и имотна корист прибавена со прекршок на правно лице соодветно се применува одредбата за видови казни на правно лице од членот 96-д на Кривичниот законик.

(3) За одземање предмети соодветно се применува одредбата од услови за одземање на предмети од членот 100-а на Кривичниот законик.

(4) Прекршочен орган од посебните прекршочни мерки може да примени само мерка одземање на предмети.

(5) Доколку прекршочниот орган смета дека за одреден прекршок треба да се изречат мерките конфискација на имот и имотна корист, органот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка со предлог до судот за носење на одлука за тоа, со собраните докази за имотот и имотната корист од сторениот прекршок, независно од тоа кога било поднесено барањето за поведување на прекршочна постапка пред органот.

Општокорисна работа

Член 42

(1) За прекршоците за кои е пропишано издавање на мандатен платен налог со можност место плаќање на глобата да изврши определни работи – општокорисна работа, ако сторителот не сака да ја плати глобата, може во рок од 30 дена место глобата сторителот да изврши определни задачи по пат на општокорисна работа. Општокорисната работа сторителот е обврзан да ја одработи без надоместок во државен орган, јавно препријатие, јавна установа или хуманитарна организација, за време на државни празници, саботни и неделни денови во период од 30 дена. Кога постојат здравствени или оправдани лични или семејни причини општокорисната работа може да се одложи најмногу за уште 30 дена.

(2) Доколку сторителот не ја изврши општокорисната работа во роковите определни во ставот (1) од овој член и не донесе потврда дека ја извршил општокорисната работа, до органот што го издал мандатниот платен налог, органот издадениот мандатен платен налог ќе го достави до органот надлежен за извршување на глобата, на извршување.

Глава осма

ЗАСТАРЕНОСТ

Застареност на поведување и водење на прекршочната постапка

Член 43

(1) Прекршочната постапка не може да се поведе ниту да се води ако поминат три години од денот кога е сторен прекршокот.

- (2) Застарувањето на прекршочното гонење започнува од денот кога е сторен прекршокот.
- (3) Застарувањето не тече за времето за кое според законот гонење не може да започне или да продолжи.
- (4) Застарувањето се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради гонење на сторителот на прекршокот.
- (5) Застарувањето се прекинува и кога сторителот во времето додека тече рокот на застареноста стори, исто така, тежок или потежок прекршок.
- (6) По секој прекин застарувањето започнува повторно да тече.
- (7) Застареност на прекршочното гонење настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што според закон се бара за застареност на прекршочното гонење.
- (8) Со закон со кој се пропишува прекршок, може за одделни прекршоци да се определат рокови на застареност подолги од роковите од ставот (1) на овој член, но не подолги од пет години.

Застареност на извршувањето на прекршочните санкции

Член 44

- (1) Изречената прекршочна санкција не може да се изврши ако од денот на правосилноста на одлуката за прекршокот поминат три години.
- (2) Застарувањето на извршување на прекршочната санкција започнува да тече од денот кога одлуката за прекршокот станала правосилна.
- (3) Застарувањето не тече за времето за кое извршувањето не може да се преземе според закон.
- (4) Застарувањето се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што се презема заради извршување на прекршочната санкција.
- (5) По секој прекин застарувањето почнува повторно да тече.
- (6) Застареност на прекршочната санкција настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што според закон се бара за застареност на извршувањето.
- (7) Со закон со кој се пропишува прекршокот, може за одделни санкции да се определат рокови на застареност на извршување подолги од роковите од ставот (1) на овој член, но не подолги од четири години.
- (8) Рокот на застареност согласно со членот 16 од овој закон почнува да тече откако истекол рокот од последната рата.

Глава деветта

ЗНАЧЕЊЕ НА ИЗРАЗИТЕ ВО ОВОЈ ЗАКОН

Член 45

- (1) Поимот физичко лице опфаќа и одговорно лице во правно лице, трговец-поединец, службено лице, воено лице и лице што самостојно врши дејност.
- (2) Под поимот правно лице се опфатени: Република Македонија, органите на единиците на локалната самоуправа, политичките партии, јвните претпријатија, трговските друштва, установите, здруженијата, фондциите, сојузите и организационите облици на странски организации, спортски здруженија и други правни лица од областа на спортот и други правни лица и други заедници и организациите на кои им е признаено својството на правно лице.
- (3) Како одговорно се смета лице во правно лице на кое со оглед на неговата функција или врз посебно овластување во правното лице му е доверен определен круг на работи што се однесуваат на извршување на законските прописи или на прописите донесени врз основа на закон или општ акт на правното лице во управувањето, користењето и располагањето со имот, раководењето со производниот или некој друг стопански процес или надзорот над нив.

(4) Како службено лице се смета:

- а) избран или именуван функционер во Собранието на Република Македонија, во Владата на Република Македонија, во органите на државната управа, во судовите и други органи и организации што вршат определени стручни, управни и други работи во рамките на правата и должностите на Републиката, во локалната самоуправа, како и лица кои постојано или повремено вршат службена должност во овие органи и организации;

- б) овластено лице во правно лице на кое со закон или со друг пропис донесен врз основа на закон му е доверено вршење на јавни овластувања, кога должноста ја врши во рамките на тие овластувања;
- в) лице кое врши определени службени должности врз основа на овластување дадено со закон или со други прописи донесени врз основа на закон;
- г) воено лице кога се во прашање кривични дела кај кои како извршител е означено службено лице; и
- д) претставник на странска држава или на меѓународна организација во Република Македонија.

(5) Под поимот воено лице се сметаат: воени старешини - офицери и подофицери, војници на служење на воениот рок, питомци на Воената академија, лица на стручно оспособување и усовршување за офицери и подофицери, воени обврзници во резервниот состав на Армијата на Република Македонија додека се повикани да извршуваат права и должности од областа на одбраната во врска со извршување на воената обврска и цивилни лица на служба во Армијата на Република Македонија.

(6) Како лице кое самостојно врши дејност се смета лицето кое врши дејност врз основа на пропишани дозволи или одобренија.

(7) Под поимот глоба се смета денарската противвредност на износот на еврото во времето на изрекувањето на глобата пресметана во денарска противвредност без децимали.

(8) Под поимот оштетен се смета лице чие право е повредено или загрозувано со прекршок.

(9) Под поимот сторител на прекршок се смета физичко или правно лице.

Глава десетта
ЕВИДЕНЦИЈА НА ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ
Водење на евиденција на прекршочни санкции
Член 46

(1) Евиденцијата на прекршочни санкции се води само за изречени санкции што се состојат во забрани, и тоа: забрана на управување со моторно возило и забрана на вршење професија, дејност или должност, протерување странец од земјата и привремена забрана за вршење одделна дејност, престанок на важење на возачката дозвола.

(2) Евиденцијата на прекршочните санкции ја води првостепениот суд според местото на раѓање на сторителот на прекршокот, односно седиштето на правното лице.

(3) За лицата родени во странство или за оние чие место на раѓање е непознато, како и за странските правни лица, прекршочна евиденција ја води судот определен со закон.

(4) Податоци од евиденцијата на прекршочните санкции, судот дава само по образложено барање од други државни органи, правни или физички лица кои имаат правен интерес ако сè уште траат мерките на забрана.

(5) По истекот на времето за кое се изречени санкциите се бришат од евиденцијата на прекршочните санкции.

Дел втори
ЗАБРЗАНИ ПОСТАПКИ
ПОСТАПКА НА ПОРАМНУВАЊЕ И СПОГОДУВАЊЕ

Глава единаесетта
Цел на забрзаните постапки
Член 47

(1) Целта на забрзаните постапки е постигнување на согласност на сторителите на прекршоци и надлежните органи за отстранување на штетните последици на сторениот прекршок и спречување на повторно вршење на прекршоци и поради тоа избегнување на водење прекршочна постапка пред надлежниот суд, односно прекршочен орган.

(2) Надлежните државни органи овластени за поведување на прекршочна постапка се должни да му предложат на сторителот на прекршокот една од

забрзаните постапки, пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка, ако тоа е определно со закон.

(3) Судот, односно прекршочниот орган по службена должност внимава дали е спроведена една од забрзаните постапки. Ако не се исполнети условите од ставот (2) на овој член, судот односно прекршочниот орган ќе го врати барањето на органот за да спроведе една од забрзаните постапки.

Видови на забрзани постапки

Член 48

(1) Постојат два вида на забрзани постапки на порамнување:

- мандатна постапка со издавање на мандатен платен налог,
- постапка за издавање на прекршочен платен налог и

(2) Постојат два вида на забрзани постапки за спогодување:

- постапка за спогодување со физички и правни лица и
- постапка за спогодување со малолетни сторители.

Дејствија во постапката за порамнување пред издавање на мандатен платен налог и прекршочен платен налог

Член 49

(1) Кога овластениот орган за поведување на прекршочна постапка ќе констатира прекршок составува записник во кој ги забележува битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, времето, местото и начинот на сторувањето на прекршокот, описот на дејствието и лицата затекнати на самото место, како и предлог за постапка за порамнување со издавање на мандатен односно прекршочен платен налог. Записникот го потпишува овластено службено лице и сторителот.

(2) Доколку во постапката на сторителот му бил издаден мандатен односно прекршочен платен налог, тоа ќе се забележи во записникот за констатиран прекршок.

(3) По исклучок од ставот (1) од овој член, ако овластеното службено лице прекршокот го утврди лично или го утврди со употреба на соодветни технички средства и направи, записникот го потпишува само овластеното службено лице.

Мандатна постапка со издавање на мандатен платен налог

Член 50

(1) Кога службеното лице ќе утврди дека е сторен прекршок за кој со закон е предвидено издавање на мандатен платен налог, на сторителот на прекршокот ќе му врати мандатен платен налог во кој се наведени битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, лично име, адреса и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, местото и времето на сторување на прекршокот, правната квалификација на прекршокот, износот на глобата, број на сметката за плаќање, рок од 8 дена од денот на врачувањето на мандатниот платен налог да ја плати глобата во определениот износ и правна поука, а може и други податоци во согласност со закон.

(2) Во мандатниот платен налог покрај предлогот сторителот да ја плати глобата, доколку е тоа предвидено со закон со кој е пропишан прекршокот, може во рок од 30 дена место глобата сторителот да изврши определни задачи – општокорисна работа.

(3) За прекршоците од областа на сообраќајот се издава мандатен платен налог, во кој место глобата на сторителот може во рок од 30 дена да му се понуди да му се запишат негативни бодови.

(4) Ако сторителот доброволно не ја плати глобата од ставот (1) на овој член, или во рок од 30 дена не достави потврда издадена од службено лице дека извршил определни задачи општокорисна работа или не достави потврда за регистрирани негативни бодови, мандатниот платен налог има сила на

извршна исправа и службеното лице ќе го упати до органот надлежен за присилно извршување, тој да се изврши.

- (5) Сторителот кој со заминувањето заради престој во странство би можел да го одбегне плаќањето на глобата, е должен веднаш да ја плати глобата изречена со мандатниот платен налог.

Постапка за издавање на прекршочен платен налог

Член 51

(1) Ако сторителот го признае делото што му се става на товар или ако овластеното службено лице прекршокот го утврди лично или го утврди со употреба на соодветни технички средства и направи, службеното лице веднаш ќе издаде прекршочен платен налог.

(2) Прекршочниот платен налог содржи: лично име, адреса и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, местото и времето на сторување на прекршокот, правната квалификација на прекршокот, износот на глобата, број на сметката за плаќање и правна поука, а може и други податоци во согласност со закон.

(3) Ако глобата со закон не е пропишана во точно одреден износ, службеното лице изрекува глоба во минималниот износ за прекршокот пропишан со закон.

(4) По приемот на прекршочниот платен налог сторителот е должен да ја плати глобата изречена согласно ставот (2) и ставот (3) од овој член во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во платниот налог.

(5) Сторителот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(6) Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

(7) Сторителот којшто со заминувањето заради престој во странство би можел да го одбегне плаќањето на глобата, е должен веднаш да ја плати глобата изречена со прекршочниот платен налог.

(8) Ако сторителот не ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член, службеното лице поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд, односно прекршочен орган.

(9) Органот надлежен за покренување на прекршочна постапка во случајот од ставот (1) на овој член може привремено да ги одземе патната исправа или личната карта за странец и возачката исправа, додека не биде доставен доказ дека глобата е платена, но најдолго 8 дена.

Постапка на спогодување со физички и правни лица

Член 52

(1) За прекршоци кога е тоа определено со закон, органот што е надлежен за поведување на постапка, ќе изготви записник за констатиран прекршок и во истиот ќе му предложи на сторителот на прекршокот постапка на спогодување и постигнување согласност со кој сторителот на прекршокот ќе ја плати договорената глоба, другите давачки, ќе ги отстрани последиците на прекршокот или ќе исполни некоја обврска

(2) Службеното лице составува записник во кој се констатира согласноста за спогодување на двете страни на кој се потпишува и сторителот на прекршокот и во рок од три дена записникот го доставува до комисијата за спогодување.

(3) Постапката на спогодување е итна и се води пред посебна комисија за спогодување во рамките на надлежниот орган.

(4) Ако постапката на спогодување успее во рок од осум дена од денот на започнување на постапката пред комисијата за посредување, се склучува спогодба со сторителот на прекршокот.

(5) Ако постапката за спогодување не успее, комисијата за посредување во рок од три дена го известува надлежниот орган кој го констатирал прекршокот, да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред суд или прекршочен орган, а трошоците на постапката паѓаат на товар на сторителот.

(6) Спогодбата за договорена глоба има сила на извршна исправа. Ако сторителот не ја плати глобата во утврдениот рок, таа ќе се достави на органот на управата надлежен за присилно извршување.

Постапка на спогодување со малолетни сторители

Член 53

- (1) Ако сторителот на прекршокот е малолетник, органот надлежен за покренување на постапката ќе изготви записник за констатирање на прекршокот и ќе ги цени сите околности што влијаеле на сторување на прекршокот и може да не покрене постапка.
- (2) Надлежниот орган може усно да го опомене малолетникот во присуство на родител, односно старател и да го извести центарот за социјални работи.
- (3) До колку не се исполнети условите од ставот (1) од овој член, надлежниот орган за покренување на постапката, ќе го повика родителот односно старателот за да му понуди постапка на спогодување за што се составува записник во кој се констатира согласноста за спогодување на двете страни. Записникот го потпишува родителот односно старателот на сторителот на прекршокот и во рок од три дена двата записника се доставуваат до комисијата за спогодување.
- (4) Целокупната постапка на спогодување комисијата ја води со родителот, односно со старателот на малолетникот – сторител на прекршокот согласно постапката и роковите определени со член 52 од овој закон.

Дел трети

ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА

Глава дванаесетта ОСНОВНИ ОДРЕДБИ Надлежност за прекршок

Член 54

- (1) Прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече само надлежен суд.
- (2) За одделни прекршоци определени со закон прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања на надзор над спроведување на законите со кои се пропишани прекршоците.
- (3) Против конечната одлука за прекршок се гарантира судска заштита.
- (4) Сите државни органи и носителите на јавни овластувања се должни на судот и органите од ставот (2) на овој член да им даваат бесплатно потребна помош и податоци потребни за утврдување на факти во врска со постапката и извршувањето на санкциите.

Надлежност на прекршочен орган

Член 55

- (1) Прекршочен орган води прекршочна постапка кога со закон е пропишана исклучива надлежност за негово постапување.
- (2) За водење на прекршочна постапка против правно лице надлежен е прекршочниот орган каде што се наоѓа седиштето на правното лице, односно претставништвото на странското правно лице, ако со посебен закон поинаку не е определено.
- (3) По исклучок од ставот (1) на овој член прекршочниот орган е надлежен да постапува по сите прекршоци:
  - за кои е пропишана санкција за физичко лице глоба до 1.000 евра во денарска противвредност,
  - за кои е пропишана санкција за правно лице глоба до 5.000 евра во денарска противвредност и
  - за кои е пропишано издавање на мандатен и прекршочен платен налог.

Судир на надлежност

Член 56

За судир на надлежност меѓу судовите и прекршочните органи одлучува Врховниот суд на Република Македонија.

Имунитет

Член 57

Прекршочна постапка нема да се води против лице кое ужива дипломатски имунитет, како и против други лица кои уживаат имунитет согласно меѓународните акти и под услови на репроцитет.

Одлука

Член 58

За прекршок и за изрекување на прекршочна санкција одлучуваат судот, односно прекршочниот орган со одлука, против која се дозволени правни средства утврдени со овој закон.

Трошоци на постапката

Член 59

Трошоци на постапката се издатоци кои ќе настанат во прекршочната постапка или поради неа и издатоци што ќе настанат во врска со обезбедувањето на потребни докази и чување на запленети и одземени предмети пред поведување на постапката.

Глава тринаесетта

ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА ПРЕД ПРЕКРШОЧЕН ОРГАН

Овластување за водење постапка

Член 60

- (1) Постапката пред прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок утврдена со закон или друг пропис.
- (2) Членови на Комисијата од ставот (1) на овој член се овластени службени лица со соодветен степен на стручна подготовка и потребно работно искуство, од кои најмалку еден од членовите е дипломиран правник со положен правосуден испит.

Поведување на прекршочна постапка

Член 61

- (1) Прекршочниот орган поведува прекршочна постапка по службена должност, по барање од овластено службено лице или по барање од овластениот орган од членот 89 на овој закон и оштетениот (во натамошниот текст: подносител на барањето).
- (2) Барањето за поведување на прекршочна постапка ги содржи податоците од членот 99 на овој закон.
- (3) Барањето се поднесува до надлежниот прекршочен орган. Ако барањето е поднесено до друг орган, тој веднаш ќе го отстапи до надлежниот прекршочен орган и за тоа ќе го извести подносителот на барањето.
- (4) Ако во текот на постапката прекршочниот орган утврди дека стварно е ненадлежен да постапува по прекршок, односно е во надлежност на судот, со решение ќе се огласи за ненадлежен и барањето за поведување на прекршочна постапка ќе го достави до надлежниот суд.
- (5) Прекршочниот орган со заклучок ќе го отфрли барањето за поведување на прекршочна постапка, ако утврди дека се исполнети условите од членот 93 став 2 од овој закон.
- (6) Заклучокот од ставот (5) ќе го достави до подносителот на барањето во рок од 5 дена од денот на донесувањето.
- (7) Заклучокот од ставот (5) не содржи правна поука.

Одлука по барањето за водење на прекршочна постапка

Член 62

(1) Прекршочниот орган по утврдување на условите за поведување на постапка по службена должност, односно по приемот на барањето од членот 61 на овој закон дополнително може да прибави известувања и докази за прекршокот.

(2) Ако прекршочниот орган утврди дека постојат законски услови за спроведување на прекршочна постапка, должен е да ја спроведе и да донесе одлука за прекршок.

Итна постапка

Член 63

(1) По прекршоците се одлучува во итна постапка, освен во случаите кога со закон поинаку е определено.

(2) Итна постапка не е допуштена:

- ако со прекршокот настанала телесна повреда,
- ако со прекршокот, покрај глобата е пропишана и санкција забрана на управување со моторно возило, ,
- ако е потребно да се одлучи за имотно-правно побарување и
- во други случаи утврдени со закон.

Скратена постапка

Член 64

Прекршочниот орган води скратена постапка кога:

- во барањето за поведување на прекршочна постапка се содржани сите факти и докази врз основа на кои може да одлучи без присуство на сторителот на прекршокот;
- барањето за поведување на постапката се заснова на јавни исправи издадени од надлежни државни органи и
- сторителот е затечен при извршувањето на прекршокот од страна на овластено службено лице.

(2) Во скратена постапка се одлучува без испитување на сторителот кога тој е уредно повикан а не се јави, а истиот не доставил доказ за оправдана спреченост да се јави пред прекршочниот орган.

Постапка пред прекршочен орган

Член 65

(1) Прекршочниот орган по службена должност без одлагање ги прибавува доказите и ја утврдува фактичката состојба потребна за одлучување по прекршокот.

(2) Прекршочниот орган пред донесувањето на одлуката за прекршок, задолжително го извести сторителот за прекршокот што му се става на товар и го поучува дека во рок од три дена има право во писмена форма да се изјасни за фактите и доказите.

(3) Прекршочниот орган може да го повика во органот сторителот на прекршокот усно да се изјасни за фактите и доказите.

(4) Постапката пред прекршочната комисија мора да се заврши во рок од шест месеци од денот на поднесувањето на барањето за поведување на прекршочна постапка.

Усна расправа

Член 66

Прекршочниот орган може да одржи усна расправа според условите предвидени во членот 117 и членот 118 од овој закон.

Содржина на одлуката

Член 67

(1) Одлуката за прекршок мора да има увод, диспозитив и образложение, кои содржат:

- уводот на одлуката за прекршок го содржи називот на прекршочниот орган кој ја донел, име и презиме на членовите на Комисијата од членот 60 на овој закон, име и презиме на сторителот и бранителот, име и презиме на

- одговорното лице во правното лице, фирма односно називот и седиштето на одговорното правно лице и прекршокот што е предмет на постапката;
- диспозитивот на одлуката за прекршок мора да ги содржи личните податоци на сторителот, на одговорното лице во правното лице, податоците за одговорното правно лице, фактичкиот опис на прекршокот дека сторителот го сторил прекршокот, санкцијата што се изрекува, посебната прекршочна мерка доколку е изречена или дека постапката се запира, како и предупредување дека неплатената глоба ќе се наплати по присилен пат, како и трошоците на постапката;
- во образложението на одлуката за прекршок прекршочниот орган ќе ги наведе доказите и околностите врз основа на кои ја заснова својата одлука.
- (2) Одлуката за прекршок мора да има и правна поука.

Решение

Член 68

- (1) Прекршочниот орган ќе донесе решение за прекршок со кое сторителот се огласува за одговорен и му изрекува прекршочна санкција или го ослободува од одговорност.
- (2) Ако прекршочната постапка се води за повеќе прекршоци, во решението ќе се наведе за кои прекршоци се огласува за одговорен и која прекршочна санкција му се изрекува, односно за кои се ослободува од одговорност.
- (3) Решението донесено во скратена постапка, кога сторителот го признава прекршокот и се откажува од правото на жалба нема образложение.

Решение со кое сторителот се ослободува од одговорност

Член 69

При донесување на решение со кое сторителот се ослободува од одговорност, прекршочниот орган ќе го примени членот 123 од овој закон.

Решение за запирање и прекин на постапка

Член 70

- (1) При донесување на решение со кое се запира постапката, прекршочниот орган ќе го примени членот 124 од овој закон.
- (2) При донесување на решение со кое се прекинува постапката, прекршочниот орган ќе го примени членот 107 од овој закон. .

Опомена

Член 71

- (1) Прекршочниот орган наместо изрекување на глоба на сторителот на прекршокот може да му изрече опомена врз основа на член 18 и член 38 од овој закон.

- (2) Прекршочниот орган води евиденција за изречените опомени.

Трошоци на постапка

Член 72

- (1) Трошоците на постапката ги плаќа сторителот на прекршокот, на кој му е изречена прекршочна санкција.
- (2) Ако за утврдување на трошоците нема доволно податоци, за трошоците на постапката подоцна ќе се донесе посебно решение.
- (3) Трошоците за водење на прекршочната постапка пред прекршочниот орган со Правилник ќе ги пропише функционерот кој раководи со органот на управата во чија надлежност е постапувањето на прекршочната комисија.

Соодветна примена на законот

Член 73

Прекршочниот орган при водењето на прекршочната постапка соодветно ги применува одредбите од Законот за општата управна постапка, освен ако со овој закон и со законот со кој е пропишан прекршокот поинаку не е определно.

Постапка по жалба против одлуките на прекршочните органи

Член 74

- (1) Против одлуката за прекршок што ја донел прекршочниот орган може да се поднесе жалба во рок од 8 дена од денот на приемот на одлуката преку прекршочниот орган до Државната комисија за жалби по прекршоци, основана со посебен закон.
- (2) Жалба од ставот (1) на овој член може да поднесе лицето (физичко или правно) на кого му била изречена санкцијата, неговиот законски застапник, односно бранителот, оштетениот и неговиот застапник, сопственикот на одземените предмети во прекршочна постапка и подносителот на барањето за поведување на прекршочната постапка.
- (3) Ако прекршочниот орган што го донел решението најде дека жалбата е основана, а не е потребно да се спроведува нова постапка, може да одлучи поинаку и со ново решение да го замени решението што се побива со жалбата.
- (4) Жалбата од став (1) на овој член го одлага извршувањето на одлуката, освен кога жалбата е изјавена од странец.

Глава четринаесетта СУДСКА ЗАШТИТА

Право на поведување на управен спор

Член 75

- (1) Против одлуката за прекршок што ја донела Државната комисија за жалби по прекршоци може да се поднесе тужба. Тужбата може да поднесе лицето (физичко или правно) на кое му била изречена санкцијата, неговиот законски застапник, бранителот, оштетениот и неговиот застапник, сопственикот на одземените предмети во прекршочната постапка и прекршочниот орган.
- (2) Тужбата од ставот (1) на овој член не го одлага извршувањето на одлуката.
- (3) По предлог на тужителот поднесен заедно со тужбата, судот кој е надлежен да одлучува за управен спор со посебно решение ќе го задржи извршувањето на одлуката од ставот (2) на овој член до нејзината правосилност, ако подносителот на тужбата докаже дека поради извршувањето ќе настане ненадоместлива штета.
- (4) Судот надлежен да одлучува за управен спор постапката на судска заштита ја води според Законот за управните спорови.

Член 76

Решението на Државната комисија за жалби по прекршоци може да се побива:

- ако неправилно е применет законот,
- ако актот е донесен од страна на ненадлежен орган и
- ако во постапката која му претходела на актот не се постапило според правилата на постапката, или ако од утврдените факти е изведен неправилен заклучок во однос на фактичката состојба.

Глава петнаесетта

СУДСКА ПОСТАПКА ОПШТИ ОДРЕДБИ

Стварна надлежност

Член 77

Прекршочната постапка во прв степен ја води судија поединец во основниот суд, а постапката по правни лекови совет од тројца судии.

Глава шеснаесетта

ОБВИНЕТ И ПРАВО НА ОДБРАНА

Обвинет

Член 78

- (1) Обвинет е физичко или правно лице против кое се води прекршочна постапка.
- (2) Ако за прекршок е обвинето правно лице и одговорно лице во правното лице се спроведува единствена постапка.

Застапување на правно лице

Член 79

- (1) За обвинетото правно лице во прекршочната постапка учествува неговиот застапник, овластен да ги преземе сите дејствија што може да ги преземе обвинетиот согласно со овој закон.
- (2) Застапник на обвинетото правно лице е лице кое е овластено да го застапува правното лице врз основа на закон или друг пропис на надлежен државен орган, статут или друг општ акт на правното лице.
- (3) Кога правното лице е основано од еден основач, тогаш истото лице се смета како одговорно лице и застапник на правното лице.
- (4) Надлежниот орган на обвинетото правно лице може за застапник да определи друго лице кое е вработено во тоа правно лице.
- (5) Застапникот на обвинетото правно лице од ставот (4) на овој член е должен да има писмено овластување од надлежниот орган што го определил за застапник.
- (6) Застапник на обвинетото правно лице може да биде само едно лице.

Застапување на странско правно лице

Член 80

Странското правно лице го застапува раководителот на подружницата, односно на претставништвото или друго лице овластено од странското правно лице.

Ограничување на застапувањето

Член 81

- (1) Застапник на обвинетото правно лице, освен лицето од членот 79 став (3) на овој закон не може да биде одговорното лице во правното лице против кое се води прекршочна постапка за ист прекршок.
- (2) Застапник на правното лице не може да биде лице кое е сведок во истата работа.
- (3) Во случаите од ставовите (1) и (2) на овој член, судот е должен да го извести правното лице заради определување на друг застапник.
- (4) За странско правно лице известувањето од ставот (3) на овој член се доставува до подружницата, односно до претставништвото на странското правно лице.

Глава седумнаесетта

ОШТЕТЕНИОТ, ЖРТВАТА И НИВНОТО ЗАСТАПУВАЊЕ

Оштетен и неговото застапување

Член 82

- (1) Оштетен во смисла на овој закон е лице чие право е повредено или загрозено со прекршокот.
- (2) Оштетениот, самиот или преку свој законски застапник или полномошник, има право:
  - да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка;
  - да поднесува докази, да поднесува предлози и да истакнува имотно-правно барање за надоместок на штета или враќање на предмети;
  - да изјави жалба на одлуката што е донесена по повод неговото барање за поведување на прекршочната постапка или по повод одлуката за трошоците на постапката;
  - да се откаже од барањето за водење на прекршочната постапка до донесувањето на одлуката за прекршокот, и во кој случај нема право повторно да поднесува барање за поведување на прекршочна постапка.
- (3) Судот ќе го прифати барањето од оштетениот за поведување прекршочна постапка, ако е проследено со писмено барање до надлежниот орган, со докази

дека го пријавил прекршокот и барал од надлежен орган да постапи по барањето и ако во рок од 30 дена од таквото барање од надлежниот орган добил негативен одговор или не добил одговор.

(4) Судот ќе го отфрли барањето од оштетениот ако не постојат услови од ставот (3) на овој член.

(5) Ако судот во постапка поведена од оштетениот утврдил дека е сторен прекршок и дека надлежниот орган неоправдано не поднел барање за поведување на прекршочна постапка, за тоа ќе го извести надлежниот орган во којшто работи службеното лице, како и Народниот правобранител.

Жртвата и нејзиното застапување

Член 83

(1) Жртвата има право да учествува во прекршочна постапка како оштетен со приклучување кон барањето за поведување на прекршочна постапка или кон барањето за остварување на штета.

(2) Ако жртвата е малолетно лице, односно спаѓа во групата на ранливи категории има право на посебни мерки на процесна заштита при давање исказ и испитување, определни во Закон за кривичната постапка.

Глава осумнаесетта

БРАНИТЕЛ

Отповикување на полномошно на бранителот

Член 84

Обвинетиот кој ќе прими уредна покана за расправа, може да го отповика полномошното на својот бранител најдоцна во рок од три дена пред почетокот на рочиштето.

Откажување на полномошно од страна на бранител

Член 85

(1) Бранителот може да го откаже полномошното на обвинетиот најдоцна во рок од три дена пред почетокот на рочиштето, а за тоа да го извести судот, или е должен да обезбеди да присуствува друг бранител на рочиштето.

(2) Ако бранителот во рокот од ставот (1) од овој член, не го извести судот дека го откажал полномошното, судот може да му изрече глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност.

Глава деветнаесетта

ДОСТАВУВАЊЕ НА ПИСМЕНА

Доставување на писмена на физички лица

Член 86

(1) Писмената се доставуваат по пошта, по електронски пат, преку службено лице на државниот орган што го упатува писменото, непосредно кај тој орган или преку правно лице со посебни овластувања утврдени со закон.

(2) Кога доставувањето се врши преку пошта, поштарот остава известување во домот на обвинетиот да го подигне писменото во пошта, а ако не дојде се смета дека доставата е уредно извршена.

(3) Доставувањето може да се изврши со ангажирање на друга посебна служба за доставување.

(6) Поканата за главната расправа или другите покани судот може и усно да му ги соопшти на лицето кое се наоѓа пред судот, со поука за последиците од недоаѓањето. Повикувањето извршено на овој начин ќе се забележи во записникот, кој повиканото лице ќе го потпише, освен ако тоа повикување е забележано во записникот за главна расправа. Се смета дека со тоа е извршено полноважно доставување.

Предавање на писменото

Член 87

- (1) Писменото му се предава непосредно на лицето на кое му е испратено, а тоа е должно да го прими. Ако лицето не се затече таму каде што треба да се изврши доставувањето, доставувачот ќе го предаде на некој од членовите на неговото домаќинство, постари од 16 години, кои се должни да го примат писменото. Ако тие не се затечат во домот, писменото ќе му се предаде на настојникот или на сосед, доколку тие се согласат да го примат. Ако доставувањето се врши на работното место на лицето на кое треба да му се достави писменото, а тоа лице не се затече таму, доставувањето може да се изврши на лице овластено за прием на пошта кое е должно да го прими писменото или на лице кое е вработено на истото место, ако тоа се согласи да го прими писменото. Доколку лицето не се затекне на адресата на која треба да му се изврши доставувањето, доставувачот ќе остави писмено известување заради примање на писменото со кое лицето се известува да дојде во определен ден и час во определена просторија на надлежниот орган за прием на писменото. Ако лицето не постапи по известувањето, се смета дека доставувањето е извршено на денот и часот наведени во известувањето. Со тоа се смета дека писменото е доставено.
- (2) Ако се утврди дека лицето на кое писменото треба да му се достави е отсутно и дека лицата од ставот (1) на овој член поради тоа не можат писменото навреме да му го предадат, писменото ќе се врати со назначување каде се наоѓа отсутниот.
- (3) Доколку доставата не се изврши согласно со ставот (1) на овој член, органот што ја води постапката ќе го истакне писменото на огласната табла и по истекот на осум дена од денот на истакнувањето се смета дека е извршена уредна достава.

Доставување на писмена на правни лица Член 88

- (1) На државен орган одлуките и другите писмена му се доставуваат со предавање во архивата на органот.
- (2) Доставувањето на правни лица се врши со предавање на писменото на лицето овластено за прием на писмена или на работникот што се затекнал во деловната просторија.
- (3) Доколку достава се врши по електронски пат во електронско сандаче, таа се смета за извршена на денот на приемот на писменото по електронски пат.
- (4) Информатичкиот систем на надлежниот орган истовремено со испраќање на писменото до примателот на доставата на неговата електронска адреса испраќа и известување дека од информатичкиот систем на надлежниот орган е испратен писмен документ кој имателот на адресата мора да го преземе.
- (5) Електронската пошта од електронското сандаче мора да биде превземена најдоцна 8 дена од денот на нејзиното испраќање.
- (6) Во известувањето од ставот (4) на овој член примателот на доставата се предупредува дека доколку електронската пошта од електронското сандаче не биде превземена во рокот од ставот (5) на овој член, доставувањето ќе се смета за извршено.
- (7) Примателот на електронската пошта со својот електронски потпис го потврдува приемот на електронската пошта.
- (8) Кога се врши доставување на одлуки кај кои од денот на доставувањето тече рок, како ден на доставување се смета денот на предавањето во писарницата на органот, односно на лицето од ставот (2) на овој член.
- (9) Поканите и другите писмена, како и одлуките се доставуваат на адресата на која е регистрирано седиштето на правното лице, односно на адресата на застапникот на правното лице. Ако во текот на прекршочната постапка правното лице го променило седиштето, тоа е должно најдоцна во рок од три дена да го извести судот за новото седиште и адреса, во спротивно ќе се смета за уредна секоја достава извршена на претходната адреса.
- (10) Одлуката со која на правното лице му се изрекува санкција се доставува лично на застапникот на правното лице. Ако личната достава остане

без успех, за уредна се смета доставата извршена со препорачана пошта на адресата на правното лице на која е регистрирано седиштето на правното лице или на адресата на неговиот застапник.

Глава дваесетта

БАРАЊЕ ЗА ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА

Подносител на барањето

Член 89

- (1) Прекршочната постапка се поведува по барање од овластениот орган и оштетениот (во натамошниот текст: подносител на барањето).
- (2) Овластени органи, во смисла на ставот (1) на овој член, се органите на државната управа, јавниот обвинител, органите на единиците на локалната самоуправа и други органи и организации што вршат јавни овластувања во чија надлежност спаѓа непосредното извршување или надзор над извршувањето на законите во кои се предвидени прекршоци.
- (3) Овластените органи од ставот (2) на овој член се должни да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка секогаш кога постои основано сомневање дека е сторен прекршок.
- (4) Барањето за поведување на прекршочна постапка се поднесува писмено, во доволен број примероци за судот и лицата против кои е поведена прекршочна постапка.

Содржина на барањето

Член 90

- (1) Барањето за поведување на прекршочна постапка содржи:
  - основни податоци за идентитетот на сторителот (име и презиме, прекар, единствен број на граѓанинот (во натамошниот текст: ЕМБГ), место и датум на раѓање, место на живеење, улица и број, адреса на привременото престојувалиште занимање, државјанство, ако физичкото лице е странец, тогаш наместо ЕМБГ број на патната исправа), а за правното лице назив и седиште на обвинетото правно лице, жиро-сметка, даночен број и депонент банка, а за одговорното лице во правното лице и функцијата што ја врши во тоа правно лице и електронски пат во електронско сандаче регистрирано согласно со закон. Доставувањето по електронски пат се врши преку информатичкиот систем на надлежниот орган на адресата на електронското сандаче на примателот на доставата.
  - фактички опис на прекршокот од кој произлегуваат правните обележја на прекршокот, време и место на извршувањето на прекршокот и други околности потребни што поблиску да се определи прекршокот;
  - правна квалификација на прекршокот што треба да се примени;
    - доказите што треба да се изведат; и
    - потпис на подносителот на барањето.
- (2) Кога барањето за поведување на прекршочната постапка го поднесува оштетениот, барањето не мора да содржи правна квалификација за прекршокот.
- (3) Кон барањето за поведување на прекршочна постапка оштетениот може да поднесе и барање за надоместок на штета.
- (4) Кон барањето се приложуваат доказите.
- (5) Ако не е можно да се утврди идентитетот на сторителот на прекршокот во барањето наместо личните податоци ќе се наведе описот на лицето и фотографија, односно снимка и сите други податоци за утврдување на идентитетот на лицето кое се упатува за задржување во прифатен центар, се додека не се утврди идентитетот.

Прекршок за кој судот ќе дознае за времетраење на постапката

Член 91

Ако судот за времетраење на постапката дознае за прекршок за кој не било поднесено барање од овластениот орган, за ова ќе го извести подносителот на барањето.

Дополнување на барањето

Член 92

Ако барањето за поведување на прекршочната постапка не ги содржи сите податоци од членот 90 на овој закон, ќе се побара од подносителот на барањето да го дополни во рок кој не може да биде подолг од 15 дена. Во случај подносителот на барањето да не ги отстранил недостатоците во одредениот рок, ќе се смета дека се откажал од барањето и таквото барање ќе се отфрли.

Отфрлање на барањето

Член 93

- (1) Ако судот утврди дека не постојат услови за поведување на прекршочната постапка барањето ќе го отфрли со решение.
- (2) Не постојат услови за поведување на прекршочната постапка кога:
  - дејствието опишано во барањето не е прекршок;
  - постојат основи што ја исклучуваат одговорноста за прекршок;
  - настапила застареност за поведување на прекршочната постапка;
  - барањето го поднел неовластен подносител, односно лице;
  - постојат други законски причини поради кои прекршочната постапка не може да се поведе;
  - барањето не е поткрепено со докази за сторен прекршок; и
  - барањето не ги содржи потребните податоци од членот 90 на овој закон.
- (3) Решението од ставот (1) на овој член ќе се достави на подносителот на барањето, а оштетениот ќе се извести дека имотно-правното барање може да го остварува во парнична постапка.
- (4) Против решението од ставот (1) на овој член подносителот на барањето има право на жалба во рок од осум дена до второстепениот суд.

Спојување и раздвојување на постапката

Член 94

- (1) Ако обвинетиот со едно дејствие или повеќе дејствија стори повеќе прекршоци за кои не била донесена одлука, а за сите одлуки е надлежен ист суд, по правило, ќе се спроведе единствена постапка и ќе се донесе единствена одлука за прекршок. Единствена постапка, по правило, ќе се спроведе и против правно лице и одговорно лице, против обвинет, соучесник, поттикнувач и помагач, освен ако постојат законски услови постапката да се води само против еден од нив.
- (2) До донесување на одлука за прекршок од оправдани причини или поради целисходност, судот може да одлучи постапката за одделни прекршоци или против одделни обвинети, соучесници, поттикнувачи или помагачи да се раздвои од единствената постапка и да се заврши посебно.
- (3) За спојувањето и раздвојувањето на постапката судот ќе донесе решение против кое не е дозволена жалба.

Поведување на прекршочна постапка

Член 95

- (1) Ако судот не донесе решение за отфрлање на барањето, судот е должен да закаже рочиште и за тоа да го извести обвинетиот.
- (2) Судот заедно со поканата за испитување ќе му достави на обвинетиот барање за поведување на прекршочна постапка заедно со писмените докази.

МЕРКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ПРИСУСТВО НА ОБВИНЕТИОТ И ЗА ВОДЕЊЕ
НА
ПРЕКРШОЧНАТА ПОСТАПКА

Видови мерки

Член 96

Мерки што можат да се преземат спрема обвинетиот заради обезбедување присуство и за водење на прекршочната постапка се: повикување, приведување, задржување, гаранција и привремено одземање на патна исправа на странец и задржување странец во прифатен центар.

Покана

Член 97

- (1) Присуството на обвинетиот при сослушување во прекршочната постапка се обезбедува со покана. Поканата ја испраќа судот што ја води прекршочната постапка.
- (2) Обвинетиот со поканата се известува за што е обвинет и дека е должен да се јави лично или одбраната да ја даде писмено. Обвинетиот кој е поканет да дојде лично во опомената треба да се предупреди дека ќе биде одредено приведување, ако не се јави на поканата. Ако за правилното одлучување не е нужно обвинетиот да биде сослушан, тој во поканата ќе се предупреди дека одлуката за прекршок ќе биде донесена без сослушување, ако не се јави на поканата.
- (3) Заедно со поканата ќе се достави примерок од барањето за поведување на прекршочна постапка.

Приведување

Член 98

- (1) Ако уредно повиканиот обвинет не се јави на поканата и своето недоаѓање не го оправда, или ако не било можно уредно да му се достави поканата, а од околностите е очигледно дека обвинетиот одбегнува, а неговото присуство е потребно за правилно одлучување, ќе се одреди приведување. Приведувањето е можно да се одреди само во случај кога во поканата е поучен обвинетиот дека е должен лично да се јави.
- (2) Приведувањето се одредува писмено. Во наредбата ќе се наведе името и презимето на обвинетиот што треба да се приведе, неговиот единствен матичен број, датумот на раѓање, престојувалиштето на обвинетиот, предметот во кој се одредува приведувањето и причината поради која е одредено приведувањето. Наредбата мора да има печат и потпис на судијата кој го одредил приведувањето.

Гаранција

Член 99

- (1) Кога прекршочната постапка е поведена против обвинетиот кој не живее постојано во Република Македонија, а сака пред завршувањето на постапката да ја напушти, по негова молба судот може да дозволи да положи гаранција како обезбедување за исполнување на обврските што можат да бидат определени во одлуката за прекршокот.
- (2) Судот може да бара обвинетиот, покрај полагањето на гаранција, да определи полномошник што во негово име ќе ги прима писмената и ќе го застапува во постапката, ако во прашање се негови имотни права.
- (3) Гаранција не може да се определи пред обвинетиот да биде сослушан.
- (4) Гаранцијата секогаш гласи на паричен износ што се определува со оглед на тежината на прекршокот, висината на предизвиканата штета, личните и семејните прилики на обвинетиот и имотната состојба на лицето што ја дава. Гаранцијата се состои во полагање на готови пари, хартии од вредност, скапоцености или во други подвижни предмети од поголема вредност што можат да се претворат во пари или да се чуваат.
- (5) Ако постапката со одлука е запрена, положената гаранција ќе се врати.

(6) Ако сторителот на прекршокот по правосилноста на одлуката за прекршок не ја плати изречената глоба, или не ја надомести предизвиканата штета, стекнатата имотна корист и трошоците на постапката, од положената гаранција ќе се исплатат: глобата, утврдената штета, стекнатата имотна корист и трошоците на постапката, а вишокот ќе се врати.

(7) За полагањето на гаранцијата и нејзиното враќање судот ќе донесе посебно решение.

Задржување

Член 100

(1) Ако постои основано сомнение дека обвинетиот сторил прекршок, до донесувањето на одлуката за прекршок судот може да одреди задржување, ако не е можно да се утврди неговиот идентитет или ако нема престојувалиште во Република Македонија, а постои основано сомнение за повторување на прекршокот или дека ќе побегне или ако со заминување заради престој во странство може да ја избегне одговорноста за прекршок.

(2) Обвинетиот кој е задржан има право веднаш да биде известен на мајчин јазик или јазикот што го разбира за причините за задржување, како и да биде поучен дека не е должен ништо да изјави, дека има право на моментална правна помош на бранител кој слободно може да го избере и дека надлежниот орган по негово барање е должен за задржувањето да ги извести неговите најблиски, односно работодавачот, а ако е странски државјанин, по негово барање и дипломатското претставништво на неговата држава. На обвинетиот веднаш, а најдоцна за 6 часа, мора да му биде врачено писмено решение за причините за задржувањето од слобода со правна поука. Додека трае задржувањето обвинетиот има право на жалба против решението. Жалбата не го одлага решението за задржување. По жалбата за законитоста на задржувањето одлучува второстепениот суд во рок од 24 часа.

(3) Задржувањето може да трае најмногу 12 часа, од часот кога бил задржан. За ова време треба да се сослуша и да се донесе одлука за прекршок или да се пушти на слобода.

(4) За задржувањето на обвинетиот соодветно се применуваат одредбите на Законот за кривичната постапка за извршување на притворот, ако со овој закон поинаку не е определено.

Задржување странец во прифатен центар

Член 101

(1) Ако сторителот на прекршокот е странец чиј идентитет не може да се утврди, судот веднаш му одредува мерка задржување во прифатен центар.

(2) Со решение задржувањето странец може да трае до 30 дена, а судот може да го продолжи уште за 30 дена.

(3) Против решението странецот има право на жалба до второстепениот суд во рок од 48 часа од моментот на задржувањето во прифатниот центар.

Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

(4) Кога судот ќе одреди задржување странец во прифатен центар, ќе го извести Министерството за внатрешни работи и ќе го задолжи органот да преземе мерки за утврдување на идентитетот на странецот.

(5) Судот ќе донесе решение за престанок на задржувањето веднаш штом ќе ги добие податоците за идентитетот.

(6) Сместувањето во прифатен центар се уредува со посебен закон.

Задржување на лица под дејство на алкохол или на други психотропни супстанции

Член 102

(1) Министерството за внатрешни работи може да одреди да се задржи сторителот кој под дејство на алкохол или на други психотропни супстанции е затечен при сторување на прекршокот, ако постои опасност дека и во иднина ќе врши прекршоци, а не постојат услови за веднаш да го пренесе во здравствена установа. Задржувањето може да трае најмногу 12 часа. Трошоците за престојот паѓаат на товар на сторителот на прекршокот.

(2) За секое задржување Министерството за внатрешни работи составува записник во кој се внесуваат мерките што се преземени и ако се преземаат медицински мерки и медицинските мерки. Примерок од записникот му се предава на задржаното лице.

(3) За лице под дејство на алкохол или на други психотропни супстанции се смета лицето за кое тоа било утврдено во согласност со закон со употреба на технички средства и направи или ако од неговиот изглед, однесување, психофизичка состојба и други околности произлегува дека не е способно да управува со своите постапки.

Приведување на лица затечени при вршењето на прекршок

Член 103

(1) Министерството за внатрешни работи и без наредба на судот може да го приведе лицето затечено при вршењето прекршок, ако не е можно да се утврди идентитетот на сторителот или ако тој нема престојувалиште, или ако со заминувањето во странство заради престој би можел да ја избегне одговорноста за прекршок, или ако постојат околности што ја прават основана оцената дека сторителот би продолжил со прекршокот или дека ќе го повтори.

(2) Ако во случајот од ставот (1) на овој член сторителот е затечен при сторување прекршок во време кога судот не работи или ако постојат околности што укажуваат на опасност дека ќе побегне или ќе продолжи со прекршокот или прекршокот ќе го повтори, може да го задржи овластено службено лице. Задржувањето трае додека не биде можно сторителот да се приведе пред надлежниот суд, но најдолго 12 часа.

(3) Обвинетиот кој е приведен веднаш мора да биде известен на мајчин јазик или на јазикот кој го разбира за причините за приведување, како и да биде поучен дека не е должен ништо да изјави, дека има право на моментална правна помош од бранител кој слободно може да го избере и за тоа дека по негово барање надлежниот орган е должен за задржувањето да ги извести неговите најблиски.

Известување за задржување заради приведување

Член 104

(1) Судот, односно Министерството за внатрешни работи кој го одредил задржувањето, по барање на задржаното лице е должен за задржувањето да го извести неговото семејство. По барање на задржаниот за задржувањето ќе се извести и неговиот работодавач, односно дипломатското претставништво на странската држава, ако е потребно нешто да се преземе за заштита или згрижување на децата и другите членови на семејството, за кои се грижи задржаното лице, како и надлежниот центар за социјална работа.

(2) За задржувањето на воено лице по службена должност ќе се извести воената единица, односно командата на која военото лице ѝ припаѓа.

Глава дваесет и втора

ДОКАЖУВАЊЕ

Признавање на прекршок

Член 105

Ако обвинетиот го признае сторувањето на прекршокот и признанието е јасно и целосно, на судот односно на прекршочниот орган не му е потребно да собира и други докази.

Сослушување на сведоци

Член 106

(1) Сведокот ќе биде сослушан пред судот пред кој се води прекршочната постапка.

- (2) Ако сведокот има живеалиште или престојувалиште надвор од седиштето на судот сослушување на сведокот ќе се изврши по замолен пат до судот според местото на живеење или престој на сведокот .

Глава дваесет и трета

ПРЕКИН НА ПОСТАПКАТА ПРЕД СУДОТ И ОДБИВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ПРЕКРШОК

Прекин на постапката

Член 107

- (1) Судот што ја води прекршочната постапка со решение ќе ја прекине постапката:
- ако не може да се утврди живеалиштето, односно престојувалиштето на обвинетиот, и ако од кои било други причини не е достапен на државните органи или се наоѓа во странство на неодредено време;
  - ако кај обвинетиот настапила привремена душевна болест или привремено душевно растројство;
  - ако за истото дело е покрената кривична постапка до завршувањето на кривичната постапка и
  - постапката што е прекината по основ на ставот 1 точка 3 од овој член ќе продолжи кога кривичната постапка е запрена по некој друг основ, а и натаму постојат услови за водење на прекршочна постапка.
- (2) Пред да се донесе решение за прекин на прекршочната постапка ќе се приберат сите докази за прекршокот и за одговорноста на обвинетиот до кои може да се дојде.
- (3) Прекинатата постапка ќе продолжи кога ќе престанат причините за тоа.
- (4) За прекилот и продолжувањето на постапката ќе се извести подносителот на барањето.
- (5) Решението не содржи правна поука.

Запирање на прекршочната постапка

Член 108

- (1) Судот што ја води прекршочната постапка со решение ќе ја запре, ако глобата е платена и ако платниот налог е извршен. Постапката ќе продолжи по поднесено барање за изрекување на прекршочните санкции од членот 14 став 3, став 5 став 6, став 7 и став 8 како самостојни прекршочни санкции за сторен прекршок.
- (2) Против решението е дозволена жалба од подносителот на барањето.
- (3) Кога постапката е запрена со решение, трошоците паѓаат на товар на Судскиот буџет на Република Македонија.

Глава дваесет и четврта

ПРИВРЕМENO OДЗЕМАЊE HA ПPEДMEТИ, ПРИВРЕМЕНИ МЕРКИ И ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА

Постапка на одземање

Член 109

- (1) Предметите што можат да бидат одземени според членот 41 од овој закон можат привремено да се одземаат и пред донесувањето на одлуката за прекршокот.
- (2) Во текот на водењето на прекршочната постапка судот со писмена наредба може привремено да одземе предмет. Преписот од наредбата мора да се достави до органот задолжен за чување на одземените предмети како и лицето од кое се одземени предметите.
- (3) Ако предметот е лесно расиплив или ако неговото чување бара несразмерни трошоци, а не може да биде предаден на чување на друг на трошок на лицето од кое е одземен предметот, судот надлежен за водење на прекршочната постапка ќе определи таквиот предмет да се продаде, а парите од продадените предмети да се депонираат на сметката на судот.

(4) Продажбата се врши согласно со закон.

Привремено одземање на предмети од прекршочни органи

Член 110

(1) Со закон може да се овластат службените лица во органите на државната управа или организации и други органи што вршат јавни овластувања на надзор над спроведување на законите привремено да ги одземат предметите од членот 41 на овој закон кога во вршењето на службената должност ќе дознаат за прекршокот и се должни привремено одземените предмети со барање за поведување на прекршочна постапка во рок од 15 дена од денот на одземањето да ги предадат на надлежниот суд односно прекршочниот орган, односно да го известат за извршеното привремено одземање на предметите и дека ги доставиле до органот надлежен за нивно чување.

(2) Доколку органот не постапи согласно став (1) на овој член судот односно прекршочниот орган ќе донесе одлука за враќање на предметите на лицето од кое се одземени, освен предметите чиј промет е забранет.

Привремено враќање на предмети на сопственикот

Член 111

(1) Судот што ја води прекршочната постапка може по приговор од сопственикот привремено одземените предмети да му ги врати на сопственикот и пред донесување на одлуката.

(2) За одлуката по приговорот судот е дожен да го извести сопственикот во рок од 8 дена.

Привремена забрана за вршење на дејност од страна на прекршочните органи

Член 112

(1) Овластени службени лица во органите на државната управа или организации и други органи што вршат јавни овластувања на надзор над спроведување на законите во случаите уредени со закон можат на сторителот на прекршокот привремено да му забранат вршење на дејност со која е извршен прекршокот ако постои опасност од повторување на прекршокот или за отстранување на последиците од прекршокот и се должни да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка најдоцна во рок од 15 дена.

(2) Доколку барањето не е поднесено во рокот од ставот (1) на овој член се смета дека привремената забрана престанала да важи.

Глава дваесет и петта

ТЕК НА ПОСТАПКАТА

Скратена постапка

Член 113

(1) Скратена постапка се води кога:

- во барањето за поведување на прекршочна постапка се содржани сите факти и докази врз основа на кои судот може да одлучи без присуство на странка;

- барањето за поведување на постапката се заснова на јавни исправи издадени од надлежни државни органи и

- сторителот е затечен при извршувањето на прекршокот од страна на овластено службено лице.

(2) Во скратена постапка судот одлучува без испитување на обвинетиот кога тој е уредно повикан а не се јави.

Обвинетиот и негово право на одбрана

Член 114

Доколку обвинетиот се јави на испитување заради проверка на наводите во поднесеното барање за поведување на прекршочна постапка, судот може да повика и на записник да сослуша сведоци или вештаци.

Постојано заседание на судот
Член 115

- (1) Заради брзина на постапката судот обезбедува постојано работа во текот на 24 часа.
- (2) Со распоредот за работа на судот се определува дежурен судија и судски работник во текот на целиот ден, неработен ден и празнични денови.

Итност на постапката
Член 116

- (1) Судот е должен да покрене постапка веднаш по приемот на барањето за покренување на постапката а најдолго во рок од три дена.
- (2) Постапката пред првостепениот суд мора да се заврши во рок од шест месеци од денот на поднесувањето на барањето за поведување на прекршочна постапка.
- (3) Кога обвинетиот е странец, судот во итна постапка одлучува во најкраток можен рок, но не подолго од три дена.
- (4) Жалбата изјавена од странецот не го одлага извршувањето на одлуката.

Устен претрес
Член 117

- (1) Судот што ја води прекршочната постапка ќе определи устен претрес, ако тоа е потребно за разјаснување на фактичката состојба.
- (2) На претресот се повикуваат подносителот на барањето за поведување на прекршочната постапка, обвинетиот, неговиот бранител, сведокот и оштетениот, а по потреба и вештакот. Ако обвинетиот е правно лице на претресот се повикува неговиот застапник.

Устен претрес во отсуство на обвинетиот
Член 118

- (1) Судот што ја води постапката може да одлучи да се одржи устен претрес во отсуство на обвинетиот кој е уредно повикан, ако судот утврди дека неговото присуство не е нужно за правилно утврдување на фактичката состојбата. Под истите услови може да се одржи претресот и во отсуство на уредно повиканиот застапник на обвинетото правно лице.
- (2) Претресот ќе се одржи кога нема да дојде уредно повиканиот претставник на подносителот на барањето, ако неговото присуство не е неопходно за разјаснување на фактичката состојба.
- (3) Претресот ќе се одржи и кога нема да дојде уредно повиканиот бранител на обвинетиот.

Тек на устен претрес

Член 119

- (1) Претресот започнува со објавување на главната содржина на барањето. Потоа се пристапува кон испитување на обвинетиот. Ако се обвинети правно лице и одговорно лице во правното лице, прво се сослушува застапникот на правното лице, а по него одговорното лице. По испитувањето на обвинетиот се спроведува доказна постапка со сослушување на сведоци, вештаци и изведување на други докази.
- (2) Подносителот на барањето, обвинетиот и неговиот бранител и застапникот на правното лице, како и оштетениот, имаат право во текот на претресот да предлагаат докази и да ставаат други предлози, а по одобрение на судијата што ја води прекршочната постапка можат да им поставуваат прашања на лицата кои се сослушуваат.

- (3) На претресот последен збор секогаш има обвинетиот, односно застапникот на обвинетото правно лице.
- (4) Ако судијата што ја води прекршочната постапка најде дека претресот не треба да се одложува заради дополнување на постапката или разјаснување на одделни прашања, ќе го заклучи претресот и ќе донесе одлука за прекршокот, и јавно ќе ја објави изреката на одлуката со кусо образложение на причините.
- (5) За работата на претресот се води записник во кој се внесува во битни црти, целиот тек на претресот. Записникот го потпишува судијата и записничарот.

Постапување во случај кога обвинетиот сторил прекршок во текот на постапката

Член 120

- (1) Ако за време на изведувањето на дејствијата во прекршочната постапка обвинетиот сторил прекршок, судот што ја води прекршочната постапка, по правило, по барање на присутниот подносител на барањето, ќе ја прошири постапката и за тој прекршок.
- (2) Доколку подносителот на барањето не е присутен или не е овластен за поднесување на барање за поведување на прекршочната постапка и во поглед на прекршокот од ставот (1) на овој член или обвинетиот сторил кривично дело, судијата за тоа ќе состави записник и со него ќе го запознае надлежниот подносител на барањето, односно јавниот обвинител. На ист начин ќе се постапи ако и некој друг во текот на изведувањето на дејствијата во прекршочната постапка стори прекршок.

Глава дваесет и шеста

ДОНЕСУВАЊЕ И СООПШТУВАЊЕ НА ОДЛУКИ

Видови на одлуки

Член 121

- (1) Прекршочната постапка завршува со донесување на пресуда или решение.
- (2) Пресудата или решението за прекршок се однесува само на лицето за кое се бара поведување на прекршочната постапка и само за прекршокот што е предмет на барањето.
- (3) Судот не е врзан за предлозите и оцената во однос на правната квалификација на прекршокот.
- (4) Пресудата или решението за прекршокот се заснова врз изведените докази и фактите утврдени во прекршочната постапка.

Пресуда

Член 122

- (1) Со пресуда за прекршок обвинетиот се огласува за виновен и му се изрекува прекршочна санкција или се ослободува од одговорност.
- (2) Ако прекршочната постапка се води за повеќе прекршоци, во пресудата ќе се наведе за кои прекршоци се огласува за виновен и која прекршочна санкција му се изрекува, односно се ослободува од одговорност.
- (3) Писмената пресуда за прекршок мора да има увод, диспозитив и образложение.
- (4) Уводот на пресудата за прекршок го содржи називот на судот што ја донел, име и презиме на судијата кој ја донел пресудата, име и презиме на обвинетиот и бранителот, фирмата, односно називот и седиштето на обвинетото правно лице и прекршокот што е предмет на постапката.
- (5) Диспозитивот на пресудата за прекршок мора да ги содржи личните податоци на обвинетиот, податоците за обвинетото правно лице, дека

обвинетиот е одговорен за прекршок или санкцијата што се изрекува или обвинетиот се ослободува од одговорност.

- (6) Кога пресудата за прекршок има образложение, судот ќе ги наведе доказите и околностите врз основа на кои ја заснова својата одлука.
- (7) Пресудата донесена во скратена постапка, како и пресудата со која го признава прекршокот и кога се откажува од правото на жалба, нема образложение.
- (8) Пресудата содржи поука за жалба.

Пресуда со која обвинетиот се ослободува
Член 123

Пресуда со која обвинетиот се ослободува од одговорност ќе се донесе:

- 1) ако дејствието не е прекршок;
- 2) ако обвинетиот не го сторил прекршокот;
- 3) ако постојат околности што ја исклучуваат одговорноста за прекршок;
- 4) ако постапката е водена без барање на овластениот орган, односно оштетениот (член 98 став (1));
- 5) ако постапката е водена од стварно ненадлежен суд;
- 6) ако обвинетиот за ист прекршок правосилно е казнет во прекршочна постапка, или прекршочната постапка правосилно била запрена, но не поради ненадлежност;
- 7) ако обвинетиот во кривична постапка правосилно е огласен за виновен за дело што ги опфаќа и обележјата на прекршокот;
- 8) ако обвинетиот ужива дипломатски имунитет;
- 9) ако настапила застареност за водење на прекршочната постапка;
- 10) ако нема докази дека обвинетиот го сторил прекршокот; и
- 11) ако подносителот на барањето се откажал од барањето пред правосилноста на пресудата за прекршок.

Решение за запирање на постапката
Член 124

- (1) Со решение постапката се запира :
  - ако обвинетиот умрел,
  - ако правното лице престанало да постои,-ако судот утврди дека прекршокот е извршен во состојба на непресметливост;
и
-ако во текот на постапката кај обвинетото лице настапило трајно душевно заболување, и во други случаи определени со овој закон.
- (2) Прекршочната постапка ќе се запре и во други со закон определени случаи.

Пресуда со која обвинетиот се огласува за виновен
Член 125

- (1) Во пресудата за прекршок со која обвинетиот ќе се огласи за виновен, ќе се наведе:
  - за кој прекршок, односно прекршоци на обвинетиот му се изрекува санкција, опис на прекршокот и правна квалификација за прекршокот,
  - санкцијата што му се изрекува на обвинетиот, односно одлуката за ослободување од санкцијата,
  - санкцијата за одделни прекршоци и единствена санкција, ако се работи за стек на прекршоци,
  - одлуката за конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети,
    - одлуката за засметување на задржување,
    - одлуката за трошоци на постапката и
    - одлуката за имотно-правно побарување.
- (2) Во пресудата за прекршок ќе се утврди рокот во кој треба да се плати глобата и предупредување за наплата по прислен пат.

ТРОШОЦИ НА ПОСТАПКАТА

Трошоци на постапката

Член 126

(1) Трошоци на постапката се:

- издатоци за сведоци, вештаци, преведувачи, толкувачи, увиди и чување на одземени предмети;
- издатоци за приведување;
- трошоци за службени дејствија и за службени лица;
- издатоци за лекување на обвинетиот, за времето кога е задржан;
- патни трошоци на обвинетиот;
- паушал;
- награда и потребни издатоци за бранителот;
- потребни издатоци на оштетениот, неговиот законски застапник и полномошникот.

(2) Паушалот се утврдува во границите на износите утврдени согласно траењето и сложеноста на постапката и согласно општата состојба на она лице што е должно да го плати.

(3) Трошоците од ставот (1) точки 1 до 4 на овој член во прекршочната постапка се исплаќаат однапред од средствата на судот, а подоцна судот ги надоместува од лицето кое според членот 129 од овој закон е должно да ги плати.

Плаќање на трошоците на прекршочната постапка

Член 127

(1) Трошоците на постапката ги плаќа осудениот, на кој му е изречена прекршочна санкција.

(2) Ако се водела постапка за повеќе прекршоци, лицето на кое му е изречена прекршочна санкција нема да ги сноси трошоците за прекршоците по кои е донесена ослободителна пресуда, ако тие трошоци може да се издвојат од вкупните трошоци.

(3) Ако со иста одлука им е изречена санкција на повеќе обвинети, ќе се утврди колкав дел од трошоците исплаќа секој од нив, а ако тоа не може да се утврди, сите обвинети солидарно ќе ги платат трошоците на постапката.

(4) Трошоците на постапката во која била донесена ослободителна пресуда паѓаат на товар на Судскиот буџет.

(5) Судот што ја води прекршочната постапка може да го ослободи обвинетиот на кого му била изречена санкција од надоместокот на трошоците на постапката од членот 126 став (1) на овој закон, и потребните издатоци за бранителот, ако поради плаќањето на трошоците му е загрозувана неговата егзистенција или на оние лица кои е должен да ги издржува.

Решение за трошоци

Член 128

(1) Во одлуката за прекршок се утврдува кој ги плаќа трошоците и колкави се.

(2) Ако за утврдување на трошоците нема доволно податоци, за трошоците на постапката подоцна ќе се донесе посебно решение.

(3) Барањето со податоците за висината на трошоците на постапката што била запрена или била донесена ослободителна пресуда може да се поднесе во рок од три месеца од денот кога правосилната пресуда или решението му било врачено на она лице што има право да поднесе такво барање.

Посебни трошоци

Член 129

(1) Обвинетиот, оштетениот, законскиот застапник, застапникот на правното лице, сведокот, вештакот, преведувачот и толкувачот без оглед на исходот од прекршочната постапка ги плаќаат трошоците за своето приведување, одложување на дејствието во прекршочната постапка и другите трошоци што ги предизвикале по своја вина.

(2) За трошоците на постапката од ставот (1) на овој член се донесува посебно решение.

Трошоци во постапката по правни лекови

Член 130

- (1) За плаќање на трошоците во постапка по жалба пред второстепениот суд ќе одлучи конечно тој суд во согласност со одредбите на членовите од 126 до 129 од овој закон.
- (2) Паушалот нема да се утврди, ако со одлука на второстепениот суд било одлучено во целост или делумно во корист на обвинетиот.
- (3) Паушал ќе се утврди и во случај ако жалбата е отфрлена.

Трошоци на постапката со вонредни правни лекови

Член 131

За плаќањето на трошоците што ќе настанат во постапката со вонредните правни средства соодветно се применуваат одредбите на членовите од 126 до 129 од овој закон.

Донесување на прописи за трошоци на постапката

Член 132

Врховниот суд на Република Македонија донесува Правилник за трошоците на прекршочната постапка.

Глава дваесет и осма

ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Видови правни лекови

Член 133

- (1) Против пресуда и решение на првостепениот суд може да се изјави жалба до второстепениот суд.
- (2) Во прекршочна постапка завршена со пресуда можат да се користат вонредни правни лекови: барање за повторување на прекршочна постапка и барање на заштита на законитоста.

Постапка по правни лекови

Член 134

- (1) Во постапка по жалба и други правни лекови, бранителот мора да приложи полномошно, а ако бранителот не приложи полномошно, се смета дека жалбата е неуредна.
- (2) Во жалбената постапка и во постапката по вонредните правни лекови, странката не може да предлага нови докази за кои знаела и можела да ги предложи во првостепената постапка.

Рокови за правни лекови

Член 135

- (1) Жалбата се поднесува во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката.
- (2) Второстепениот суд одлучува најдоцна во рок од 60 дена од приемот на жалбата, на нејавна седница.
- (3) Кога се работи за странец, второстепениот суд решава веднаш, а најдоцна во рок од три дена.
- (4) Второстепениот суд може да ја укине првостепената одлука и предметот да го врати на првостепениот суд ако биде предложено изведување на нови докази за коишто странката не знаела и не можела да ги предложи во првостепената постапка.
- (5) Кога второстепениот суд постапува по изјавена жалба против одлука која еднаш била укината и вратена на повторно решавање, тој сам ќе го реши предметот.
- (6) Второстепениот суд при повторно одлучување не е врзан за правната квалификација содржана во одлуката.

- (7) Кога второстепениот суд ја потврдува првостепената одлука донесена според членот 122 став (7) од овој закон, не мора да даде писмено образложение во својата одлука.

Глава дваесет и деветта
ПОСЕБНА ПОСТАПКА СПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИ

Примена на одредбите од оваа глава

Член 136

Во прекршочната постапка спрема малолетници се применуваат одредбите од оваа глава, а другите одредби од прекршочната постапка предвидени со овој закон ќе се применат ако не се во спротивност со одредбите од оваа глава.

Надлежност

Член 137

- (1) За водење на прекршочна постапка спрема малолетник месно надлежен е судот на чие подрачје малолетникот има живеалиште или престојувалиште.
(2) Прекршочната постапка спрема малолетникот е итна.

Издвојување на прекршочна постапка

Член 138

- (1) Кога прекршочно одговорен малолетник учествувал во извршувањето на прекршокот со полнолетни лица, прекршочната постапка спрема него ќе се издвои и ќе се спроведе спрема одредбите од оваа глава.
(2) Од оправдани причини кога заради единство на доказите не е целисходно постапката да се раздвои, прекршочната постапка спрема малолетник може да се води заедно со прекршочната постапка против полнолетните лица и да се спроведе според општите одредби од овој закон.
(3) Кога се води единствена прекршочна постапка за малолетник и полнолетни сторители, во однос на малолетникот ќе се применат членовите 141 и 142 од овој закон.

Повикување на малолетник

Член 139

- (1) Малолетникот се повикува преку родителот, односно старателот, освен ако тоа не е можно поради потребата од итно постапување или од други важни причини.
(2) Ако малолетникот не се повикува преку родителот, односно старателот, судот што ја води прекршочната постапка ќе го извести родителот, односно старателот за поведување на постапката.

Мислење од орган на старателство

Член 140

- (1) Ако спрема постар малолетник е поведена прекршочна постапка за прекршок кој е поврзан со насилство, потешки повреди на јавниот ред и мир или прекршок сторен во поврат, пред донесувањето на одлука за прекршок, судот ќе прибави мислење од органот за старателство за личноста на малолетникот.
(2) Органот за старателство во своето мислење ќе укаже на сите околности што се од значење за донесување на правилна и законита одлука, а особено на поранешното однесување на малолетникот и на неговите семејни прилики.
(3) Органот за старателство, како и другите органи и организации од кои се бара известување, извештаи или мислења, се должни да постапат во рок од 15 дена.

Должност за сведочење

Член 141

Никој не може да биде ослободен од должноста да сведочи за околностите од значење за оценување на душевната развиеност на малолетникот и за запознавање на неговата личност и околностите во кои живее.

Права на родителот, односно старателот

Член 142

(1) Во прекршочната постапка спрема малолетниците, органот за старателство и родителот, односно старателот на малолетникот имаат право да се запознаат со текот на постапката и во текот на постапката да даваат предлози и да укажуваат на фактите и доказите што се од значење за донесување на правилна одлука.

(2) При преземање на дејствија спрема малолетник во негово присуство, а особено при неговото испитување, лицата кои учествуваат во прекршочната постапка се должни да постапуваат внимателно, водејќи сметка за душевната развиеност, чувствителноста и личните особини на малолетникот.

Запирање на постапката

Член 143

(1) Ако во текот на прекршочната постапка се утврди дека малолетникот во време на извршувањето на прекршокот не наполнил 14 години (дете), прекршочната постапка ќе се запре со решение.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член судот ќе го извести родителот, односно старателот на малолетникот, како и органот за старателство за прекршокот што е сторен, а по потреба може да го извести и училиштето, односно организацијата или заедницата во која малолетникот е сместен заради преземање воспитни мерки.

Овластување на судот да ја цени

целисходноста на постапката

Член 144

(1) Судот може по претходно прибавено мислење од социјален орган да одлучи да не се поведе прекршочна постапка спрема малолетникот, ако смета дека не е целисходно да се води, со оглед на природата на прекршокот и околностите под кои прекршокот е сторен, поранешниот живот на малолетникот и неговите лични особини.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член барањето за поведување на прекршочната постапка ќе се отфрли со решение, а во образложението ќе се наведат причините поради кои барањето е отфрлено. За сторениот прекршок ќе се извести родителот, односно старателот и органот за старателство.

Задолжително испитување

Член 145

(1) Во прекршочната постапка спрема малолетник не може да се донесе решение за прекршок без негово испитување.

(2) Малолетникот не ги плаќа трошоците за прекршочната постапка, доколку му бил изречен само укор.

Одлуки во постапката

Член 146

(1) Постапката спрема малолетник завршува со решение со кое на малолетникот му се изрекува прекршочна санкција.

(2) Судот може да ја запре постапката спрема малолетникот во случај кога се исполнети условите од членовите 123 и 124 на овој закон.

Доставување на одлука

Член 147

(1) За усно соопштената одлука на малолетникот ќе му се достави заверен препис во рок од осум дена од денот на соопштувањето на одлуката.

(2) На родителот, односно старателот на малолетникот и на органот за старателство им се доставува примерок од правосилното решение за прекршок со кое на малолетникот му е изречена прекршочна санкција.

Жалба против решение

Член 148

(1) Против решението за прекршок донесено во прекршочната постапка спрема малолетникот, може да се изјави жалба до второстепениот суд, во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) Жалба во корист на малолетникот може да се изјави и против неговата волја.

Вонредни правни лекови
Член 149

Во прекршочната постапка спрема малолетник може да се користат вонредни правни лекови: барање за повторување на прекршочна постапка и барање за заштита на законитоста.

Дел четврти
ПОСЕБНИ ПОСТАПКИ

Глава триесетта

ПОСТАПКА ЗА КОНФИСКАЦИЈА НА ИМОТ,
ИМОТНА КОРИСТ И ЗА ОДЗЕМАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ

Член 150

Во постапката за конфискација на имот, имотна корист и одземање на предмети се применуваат одредбите од Законот за кривичната постапка.

Глава триесет и прва
НАДОМЕСТОК НА ШТЕТА И ДРУГИ ПРАВА НА ЛИЦАТА
НА КОИ ИМ БИЛЕ ИЗРЕЧЕНИ САНКЦИИ

Член 151

Во постапката за надоместок на штета, рехабилитацијата и други права на лицата на кои им биле изречени санкции, се применуваат одредбите од Законот за кривичната постапка.

Глава триесет и втора
ИЗВРШУВАЊЕ И ЕВИДЕНЦИЈА НА ОДЛУКИ

Извршување на пресуда и решение

Член 152

(1) За извршувањето на санкциите, освен глобата, изречени во прекршочна постапка согласно се применуваат одредбите од Законот за извршување на санкциите.

(2) За присилно извршување на глобата важат одредбите од Законот за даночната постапка.

(3) Осуденото лице е должно примерок од извршената уплата на глобата и трошоците на постапката во рок од 15 дена да ги достави до судот, односно прекршочниот орган.

Евиденција на одлуки

Член 153

За секој прекршочен предмет се води евиденција во Државниот завод за статистика, а обрасците се утврдуваат со правилник што го донесува министерот за правда.

Дел петти

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Глава триесет и трета
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 154

(1) Постапките што се во тек ќе се завршат според одредбите на постојниот закон.

(2) Санкциите изречени со правосилни одлуки ќе се извршат според постојниот закон.

Член 155

Државната комисија за жалби по прекршоци ќе се формира во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон.

Член 156

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, прекршочните постапки што не се довршени според одредбите од Законот за прекршоците („Службен весник на Република Македонија” бр.62/06 и 51/11), ќе се довршат во рок од 1 година од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 157

Државните органи се должни во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги усогласат законите во кои се пропишани прекршочни санкции.

Член 158

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 159

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за прекршоците ("Службен весник на Република Македонија" број 62/06 и 51/11).

Член 160

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е НА ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со овој закон се определуваат општите услови за пропишување на прекршоците и прекршочните санкции, општите услови за утврдување на прекршочната одговорност, за изрекувањето и извршувањето на прекршочните санкции и се пропишува прекршочната постапка што ја водат судовите, односно

прекршочните органи, забрзаните прекршочни постапки и основањето на Државната комисија за жалби по прекршоци.

Предлог законот содржи 160 члена групирани и систематизирани во 33 глави. Главна поделба на законот се состои во поделбата на материјално-правни одредби (дел први), одредби кои ги регулираат забрзаните постапки, односно постапките за порамнување и спогодување (дел втори) - прекршочна постапка пред прекршочен орган и пред суд - (дел трети), Посебни постапки – (дел четврти) и Преодни и завршни одредби – (дел петти).

Во глава 1 - ОПШТИ ОДРЕДБИ – предвидено е начелото на законитост во определувањето на прекршоците и видови на прекршочни санкции, како и субјектите на кои може да им бидат изречени прекршочни санкции. Прекршочните санкции можат да им бидат изречени на физички лица (полнолетни и малолетни сторители) и на правни лица. Покрај прекршочните санкции со овој закон се предвидуваат и посебни прекршочни мерки.

Во глава 2 – ПРЕКРШОК И ПРЕКРШОЧНА ОДГОВОРНОСТ – дадени се дефиниции за поимот прекршок, одговорност на физичко и правно лице, одговорност на странско правно лице, одговорност за прекршок за друг, одговорност на службено лице во државен орган и во орган на единица на локална самоуправа, обидот, помагач и поттикнувач.

Во глава 3 – ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА ПОЛНОЛЕТНИ СТОРИТЕЛИ - определени се видовите на прекршочните санкции и тоа: 1) глоба; 2) опомена; 3) престанок на важење на возачка дозвола; 4) забрана на управување со моторно возило; 5) забрана на вршење професија, дејност или должност; 6) протерување на странец од земјата, 7) задолжително лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести од зависности) и 8) задолжително психијатриско лекување на слобода, како и условите за нивно изрекување. Во постојниот Закон за прекршоците задолжителното психијатриско лекување на слобода не беше пропишано, а со примената на законот се покажа како целисходно дополнување на видовите санкции и со ваков вид санкција.

Како новина која се предлага во условите за изрекување на прекршочните санкции е можноста за изрекување на забраната за вршење професија, дејност или должност како самостојна санкција, за разлика од постојното решение каде оваа санкција може да биде изречена како дополнителна со санкцијата глоба. Исто така, со овој предлог закон се предлага овој вид санкција да може да биде заменета со паричен надоместок, во случаи ако тоа е предвидено со материјален закон.

Исто така, се предвидува можноста за изрекување на глобата во процентуален износ и тоа од 1% до 10% од вкупниот приход во претходната финансиска година.

Глобата за физичко лице е утврдена во распон од 15 до 2.000 евра во денарска противвредност, а за одговорно лице во правно лице во распон од 50 до 3.000 евра во денарска противвредност. Глобата на самото место (со издаден мандатен платен налог) не може да биде повисока од 500 евра во денарска противвредност, а за одговорно лице во правно лице, службено лице или трговец поединец не може да биде поголем од 1.500 евра во денарска противвредност.

Определен е рокот за доброволно плаќање на глобата кој изнесува 30 дена од денот на правосилноста односно конечност на одлуката. Исто така, детално се разработени сите видови санкции – поединечно, условите под кои се изрекуваат нивното времетраење присилното извршување, општите правила за одмерување на санкциите, стекот, продолжениот прекршок, ослободувањето од санкција, како и ублажувањето на глобата.

Во глава 4 - ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА МАЛОЛЕТНИ ЛИЦА – е определено дека спрема малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот не наполнил 14 години (дете) не може да се применат прекршочни

санкции, додека на малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот наполнил 14, а не наполнил 16 години (помлад малолетник) може да му се изречат само воспитни мерки, а на малолетник кој во времето на извршувањето на прекршокот наполнил 16, а не наполнил 18 години (постар малолетник), може да му се изрече воспитна мерка, а по исклучок глоба.

Во глава 5 - ВОСПИТНИ МЕРКИ - На малолетни сторители на прекршоци може да им се изречат воспитни мерки : 1) дисциплински мерки укор или упатување во дисциплински центар за малолетници и 2) мерки на засилен надзор од страна на родителите, посвоителот или старателот, во друго семејство или од страна на социјален орган. Се утврдуваат условите кога се иврши зрекување воспитни мерки на полнолетни сторители на прекршок кои ги извршиле како малолетници, како и изрекување на санкција за прекршок во стек.

Причината поради која овој закон содржи одредби за малолетници е што во Законот за малолетничка правда не е доволно разработана оваа проблематика, а и самиот Закон за малолетничка правда содржи одредба која упатува на Законот за прекршоците.

Во глава 6 – ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ НА ПРАВНО ЛИЦЕ - е определено дека за прекршоци на правни лица може да се изречат глоба и привремена забрана за вршење одделна дејност. Глобата се изрекува во износ кој не може да биде помал од 200 евра во денарска противвредност, ниту поголем од 10.000 евра во денарска противвредност. Со законот со кој се пропишува прекршокот за изрекување глоба на самото место (со мандатен платен налог) може да се пропише износ кој не може да биде поголем од 3.000 евра во денарска противвредност. Определен е рокот на траењето на привремена забрана за вршење одделна дејност и тоа ако ја изрекол судот истата изнесува од три месеци до 3 години а ако ја изрекол прекршочниот орган истата изнесува од три дена до 30 дена. Дадени се одредби за одмерување на санкцијата и начинот за извршување на глобата.

Во глава 7 - ПОСЕБНИ ПРЕКРШОЧНИ ПОСТАПКИ - дефиниран е начинот на конфискација на имот и имотна корист и одземање на предмети како и општокорисна работа.

Со овој закон општокорисната работа, која до сега не беше предвидена во Законот за прекршоците е дефинирана како посебна прекршочна мерка која се применува кога сторителот на прекршок на кого му е издаден мандатен платен налог не е во можност да ја плати глобата, да изврши определени задачи – општокорисна работа и тоа во рок од 30 дена.

Со воведувањето на општокорисната работа се дозволува можноста во материјалните закони да се предвиди можноста за замена на глобата со вршење на определени задачи. На овој начин социјалните случаи и лицата со ниски приходи се ослободуваат од плаќање на глоба, а сепак се остварува генералната и специјалната превенција што е и целта на законот.

Во глава 8 – ЗАСТАРЕНОСТ – дадени се роковите за застареност на поведување и водење на прекршочната постапка како и роковите за застареност на извршување на прекршочните санкции. Рокот на застареност на поведување и водење на прекршочната постапка изнесува 3 години, а рокот за застареност на извршување на прекршочните санкции изнесува 2 години. Застареност на прекршочното гонење настанува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време колку што според закон се бара за застареност на прекршочното гонење односно извршување.

Во глава 9 – ЗНАЧЕЊЕ НА ИЗРАЗИТЕ НА ОВОЈ ЗАКОН - дадени се дефиниции на поимите : физко и правно лице, одговорно лице, службено лице, воено лице, глоба и оштетен.

Во глава 10 – ЕВИДЕНЦИЈА НА ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ - е определено дека евиденција на прекршочни санкции се води само за изречени санкции што се состојат во забрани, и тоа: забрана на управување со моторно возило и забрана на вршење професија, дејност или должност, протерување странец од земјата и привремена забрана за вршење одделна дејност, престанок на важење на возачката дозвола и истата ја води првостепениот суд според местото на раѓање на сторителот на прекршокот.

Во ДЕЛ ВТОРИ – ЗАБРЗАНИ ПОСТАПКИ

Во глава 11 - ПОСТАПКА НА ПОРАМНУВАЊЕ И СПОГОДУВАЊЕ - определена е целта на забрзаните постапки и видовите забрзани постапки. Целта на забрзаните постапки е постигнување на согласност на сторителите на прекршоци и надлежните органи за отстранување на штетните последици на сторениот прекршок и спречување на повторно вршење на прекршоци и поради тоа избегнување на водење прекршочна постапка пред надлежниот суд, односно прекршочен орган.

Законот предвидува два вида на забрзани постапки со порамнување и тоа: мандатна постапка со издавање на мандатен платен налог и постапка за издавање на прекршочен платен налог, како и два вида на забрзани постапки за спогодување: постапка за спогодување со физички и правни лица и постапка за спогодување со малолетни сторители.

Сите овие постапки се детално разработени, односно пропишани се сите дејствија кои треба да бидат преземени за успешно спроведување на овие постапки, а се со цел избегнување на водење прекршочна постапка пред суд односно прекршочен орган.

Во ДЕЛ ТРЕТТИ – ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА во кој се пропишани основните одредби за водење на постапките и прекршочната постапка пред прекршочен органи и прекршочна постапка пред суд.

Во глава 12 – ОСНОВНИ ОДРЕДБИ - определено е дека прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече само надлежен суд, а за одделни прекршоци определени со закон (*lex specialis*) прекршочна постапка може да води и прекршочна санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања на надзор над спроведување на законите со кои се пропишани прекршоците. Определен е начинот на решавање на судир на надлежноста помеѓу судовите и прекршочните органи, кој ужива имунитет, начинот на одлучување и што преставуваат трошоци на постапката.

Во глава 13 – ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА ПРЕД ПРЕКРШОЧЕН ОРГАН - е определено дека постапката пред прекршочен орган ја води комисија за одлучување по прекршок утврдена со закон или друг пропис. Определено е кој е овластен подносител на барањето за поведување на прекршочна постапка, причините за отстапување од начелото на итност на постапката, услови за водење на скратена постапка, начинот и текот на постапката, видови на одлуки за прекршок како и утврдување на надлежен орган кој ќе постапува по изјавена жалба на одлука на прекршочните органи.

Се предлага основање на Државна комисија за жалби по прекршоци чија надлежност, организација, состав, финансирање, начинот на работење и одлучување ќе се уреди со посебен закон.

Во глава 14 – СУДСКА ЗАШТИТА - се гарантира правото на судска заштита против одлуката по жалба донесена од страна на Државната комисија за жалби по прекршоци преку со поднесување на тужба до судот надлежен за одлучување по управен спор согласно Законот за управните

спорови. Исто така во оваа глава се пропишани условите под кои може да се бара побивање на решението донесено од страна на Државната комисија.

Во глава 15 – СУДСКА ПОСТАПКА ОПШТИ ОДРЕДБИ - е дефинирано дека прекршочната постапка во прв степен ја води судија поединец во основниот суд, а постапката по правни лекови пре второстепениот суд совет од тројца судии.

Во глава 16 – ОБВИНЕТ И ПРАВО НА ОДБРАНА - Дефинирано е кој може да биде обвинет и се регулира застапувањето на физичко лице, домашно и странско правно лице како и условите за ограничување на застапувањето.

Во глава 17 – ОШТЕТЕНИОТ, ЖРТВАТА И НИВНОТО ЗАСТАПУВАЊЕ - се определуваат поимите оштетен и жртва и начинот на нивното застапување.

Во глава 18 – БРАНИТЕЛ Се уредува начинот и постапката за отповикување и откажување на полномошно на бранителот.

Во глава 19 – ДОСТАВУВАЊЕ НА ПИСМЕНА - се регулира начинот и постапката за доставување на писмената и истите се доставуваат по пошта, по електронски пат, преку службено лице на државниот орган кој го упатува писменото или непосредно кај тој орган, или преку правно лице со посебни овластувања утврдени со закон. Преку овие одредби се врши усогласување и со новиот Закон за кривична постапка.

Во глава 20 - БАРАЊЕ ЗА ПРЕКРШОЧНА ПОСТАПКА - дефинирани се лицата кои можат да бидат подносител на барањето за поведување на прекршочната постапка, содржината на барањето, дополнување на барањето, отфрлање на барањето, спојување и раздвојување на постапката.

Во глава 21 - МЕРКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ ПРИСУСТВО НА ОБВИНЕТИОТ И ЗА ВОДЕЊЕ НА ПРЕКРШОЧНАТА ПОСТАПКА - видови мерки што можат да се преземат спрема обвинетиот заради обезбедување присуство и за водење на прекршочната постапка се: повикување, приведување, задржување, гаранција и привремено одземање на патна исправа на странец и задржување странец во прифатен центар.

Во глава 22 - ДОКАЖУВАЊЕ -

И во одредбите на оваа глава е направено усогласување со Законот за кривичната постапка и тоа во случаи кога обвинетиот ќе го признае сторувањето на прекршокот и признанието е јасно и целосно, на судот односно на прекршочниот орган не му е потребно да собира и други докази.

Од друга страна ако сведокот има живеалиште или престојувалиште надвор од седиштето на судот сослушување на сведокот ќе се изврши по замолен пат до судот според местото на живеење или престој на сведокот, со цел да се избегнат трошоци на постапката.

Во глава 23 - ПРЕКИН НА ПОСТАПКАТА ПРЕД СУДОТ И ОДБИВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ПРЕКРШОК -

Се утврдува во кои случаи може да настане прекин и запирање на постапката. Прекин настанува ако не може да се утврди живеалиштето, односно престојувалиштето на обвинетиот, и од кои било други причини не е достапен на државните органи или се наоѓа во странство на неодредено време, ако кај обвинетиот настапила привремена душевна болест или привремено душевно растројство; ако за истото дело е покрената кривична постапка до

завршувањето на кривичната постапка. Запирање на постапката настанува ако обвинетиот умре, ако правното лице престанало да постои, ако глобата е платена и ако платниот налог е извршен. Постапката ќе продолжи по поднесено барање за изрекување на прекршочните санкции кои се однесуваат на забрана на вршење професија, дејност или должност, престанок на важење на возачка дозвола и забрана на управување со моторно возило, протерување на странец од земјата задолжително лекување на алкохоличари и наркомани (лица со болести од зависности) и задолжително психијатриско лекување на слобода, како самостојни прекршочни санкции за сторен прекршок.

Во глава 24 - ПРИВРЕМЕНО ОДЗЕМАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ, ПРИВРЕМЕНИ МЕРКИ И ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА - се определено начинот и постапката на привремено одземање на предмети, привремено враќање на предмети како и привремена забрана за вршење на дејност, од страна на судот и прекршочните органи.

Во глава 25 – ТЕК НА ПОСТАПКАТА - се утврдува кога се води скратена постапка, рок кога мора да заврши постапката пред првостепениот суд (рок од 6 месеци), начинот и текот на водење на устен претрес.

Во глава 26 – ДОНЕСУВАЊЕ И СООПШТУВАЊЕ НА ОДЛУКИ - се определуваат видовите на судските одлуки и нивната содржина.

Во глава 27 - ТРОШОЦИ НА ПОСТАПКАТА - се дефинира што претставува трошок, кој ги надоместува трошоците и начинот на нивното плаќање.

Во глава 28 - ПРАВНИ ЛЕКОВИ - Против пресудата и решението на првостепениот суд може да се изјави жалба до второстепениот суд, Во прекршочна постапка завршена со пресуда можат да се користат вонредни правни лекови и тоа: барање за повторување на прекршочна постапка и барање на заштита на законитоста. Рок во кој второстепениот орган мора да одлучи изнесува 60 дена од денот на приемот на жалбата. Кога второстепениот суд постапува по изјавена жалба против одлука која еднаш била укината и вратена на повторно решавање, сам ќе го реши предметот.

Во глава 29 - ПОСЕБНА ПОСТАПКА СПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИ - се однесува на прекршочна постапка спрема малолетници која ја води судот на чие подрачје малолетникот има живеалиште или престојувалиште.

ДЕЛ ЧЕТВРТИ

Во глава 30 – ПОСТАПКА ЗА КОНФИСКАЦИЈА НА ИМОТ, ИМОТНА КОРИСТ И ОДЗЕМАЊЕ НА ПРЕДМЕТИ и глава 31 - НАДОЕМСТОК НА ШТЕТА И ДРУГИ ПРАВА НА ЛИЦАТА НА КОИ ИМ БИЛЕ ИЗРЕЧЕНИ САНКЦИИ - е определено дека за овие постапки се применуваат од Закон за кривичната постапка.

Во глава 32 - ИЗВРШУВАЊЕ И ЕВИДЕНЦИЈА НА ОДЛУКИ - за извршувањето на санкциите, освен глобата, изречени во прекршочна постапка согласно се применуваат одредбите од Законот за извршување на санкциите, а за присилно извршување на одлуките, мандатната глоба и платниот налог важат одредбите од Законот за даночната постапка.

ДЕЛ ПЕТТИ

Во глава 33 – ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ - постапките што се во тек ќе се завршат според одредбите на постојниот закон, а Државната комисија за жалби по прекршоци ќе се формира во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон, додека државните органи се должни во рок

од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон да ги усогласат материјалните закони во кои се пропишани прекршочни санкции.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Законот за прекршоците ќе има импликации во материјалните закони со кои се пропишани посебните прекршоци.

Одредбите од овој Закон има директна поврзаност со одредбите од Законот за Државна комисија за жалби по прекршоци.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИИОТ ЗАКОН

Со донесувањето на предложениот закон се очекува да се зголеми ефикасноста во работата на судовите и прекршочните комисији.

Законот за прекршоците врши дорегулирање на постојните законски решенија, поедноставување на прекршочната постапка преку воведување на институтот “забрзани постапки”, формирање на Државна комисија за жалби по прекршоци како второстепен орган, воведување на електронска достава, определување на рокови за постапување на надлежните органи инволвирани во прекршочните постапки.